

INFORMAČNÍ
SERVIS

SMO
SVAZ MĚST A OBCÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Ins

ČASOPIS
SVAZU MĚST A OBCÍ
ČESKÉ REPUBLIKY
29. ROČNÍK
ČÍSLO 6/2021

<http://www.smocr.cz>

**Stavební zákon –
v poločase 1:0
pro developery**

**Jak se změní
zákon o sociálních
službách?**

**Zahrádkářský zákon
schválen – co přináší?**

PROFESIONÁLNÍ TECHNIKA ISEKI

pro údržbu
travnatých ploch
ve vaší obci...

EUROGREEN
A BayWa Company

- Mulčovače
- Žací traktory
- Malotraktory
- Univerzální nosiče

EUROGREEN CZ s.r.o.
Náměstí Jiřího 2
407 56 Jiřetín pod Jedlovou
Tel.: 00420 412 379 115
e-mail: info@eurogreen.cz
www.iseki.cz

www.eurogreen.cz

UCELENÁ ŘADA UŽITKOVÝCH ELEKTROMOBILŮ POLARIS - GOUPIL

- minimální náklady na provoz a údržbu - 0,30 Kč na km • jednička na evropském trhu • ISO certifikace a EVROPSKÁ homologace • dojezd až 150 km • zatížení až 1200 kg • široká nabídka nástaveb a vybavení • technologie prověřené provozem • různé typy baterií • maximální rychlost až 80 km/h
- homologace pro pozemní komunikace

EUROGREEN
A BayWa Company

... čistá technologie budoucnosti

EUROGREEN CZ s.r.o., Náměstí Jiřího 2, 407 56 Jiřetín pod Jedlovou
Tel.: 00420 733 626 656, e-mail: info@eurogreen.cz

www.polaris-goupil.cz

Nic není jako dřív, nic není, jak bejvávalo...

Vážení čtenáři,

v této divné (post)covidové době si občas vzpomenu na text písně Drobná paralela od Chinasky – Nic není jako dřív, nic není jak bejvávalo... A opravdu, změny, které jsme sice čekali, ale tak nějak postupně, pomaleji, tak abychom si na ně zvykli, nebo takové změny, které jsme si ani neuměli představit, jsou najednou tady. Člověk neví, jestli se bát nejistoty – co přijde na podzim, jak děti doženou to, co ve škole, přírodě nebo s kamarády zameškaly, nebo kolik lidí bude muset změnit zaměstnání, kdy se vrátí turisté, pokud vůbec, jak se budou lidé k sobě chovat, až se to přežene – a přežene se to? Nebo se má bát jistoty, že totiž většina věcí bude jinak – lidi budou více pracovat z domova, budou se méně setkávat a více se budou vidět na obrazovkách, ubude obchodů a obchůdků a přibude e-shopů a výdejen zboží a kdo ví, co ještě.

Ale každá změna je i příležitost a jistota je i v tom, že lidi budou své obce a města, starostky a starosty, primátorky a primátory potřebovat v nejisté době, jsou rodina a obec jim vždy bude mnohem blíže než stát. Kdo jiný by se měl starat? Někteří přijdou o zaměstnání nebo o svoje podnikání, někde učitelé nebo ředitelé nevydrží tlak neustálých změn výuky, přibude nejspíš dlužníků za nájem i odpady a k tomu obce netuší, kolik se vybere daní v příštích letech a kolik bude potřeba zajistit zbytečně vynaložených prostředků kvůli, v naší zemi tak časté změně zákonů, nejlépe těsně před volbami do Poslanecké sněmovny.

V září jsem se vrátil na Svaz do funkce ředitele pro projekty a inovativní řešení. Bohužel zřejmě nikdy nebude potřeba tolik inovativních a zejména rozumných řešení problémů spojených s pandemií a s očekávanou krizí po jejím skončení jako teď. V lepším případě bude za pár let dnešní doba jen špatnou vzpomínkou na něco, co jsme rychle překonali, špatnou vzpomínkou na omezení a příkazy, nebo dobrou vzpomínkou na ty, kteří ostatním v nelehké době pomáhali.

Aktuálně pracujeme společně s kolegy-němi a kolegy jak na Svazu, tak v území na několika projektech. Jedním z nich je

projekt mapující podporu lokální ekonomiky. V deseti různých lokalitách – na venkově, v zázemích velkých měst, v pohraničí i vnitrozemí se budeme společně učit jak pomáhat rozvoji místní ekonomiky, co pro ni mohou obce udělat a jaké jsou největší bariéry jejího rozvoje. V dalším projektu zaměřeném na rozumná a inovativní řešení problému obcí (ten výraz SMART mi pořad nějak nejde z úst) se budeme zabývat s téměř třiceti obcemi a městy jak nepodléhat módním trendům a zkratkovitým řešením, ale jak budovat odolnou obec, schopnou udržitelného rozvoje za pomoci moderních technologií. Ovšem technologie v tomto případě nemohou být cílem (jako nabíječky mobilů na lavičkách nebo lampách veřejného osvětlení), ale prostředkem, který se bude používat jen tam, kde se to vyplatí, kde to má smysl.

Jak nám ukázaly poslední dva roky, obec musí být odolná. Nejen kvůli suchu nebo povodním, jak už víme minimálně od roku 1997, ale také kvůli rychlým změnám v demografii – přestože se počet obyvatel v ČR příliš nemění, některá území rychle stárnou a v jiných se rodí nebo se do nich stěhuje hodně dětí, nebo kvůli hackerským útokům na města nebo třeba nemocnice. Budou muset být odolnější i ekonomicky – jednostranně závislé obce např. na cestovním ruchu nebo automobilovém průmyslu by o tom mohly vyprávět své. Snad se Svazu povede být v tomto ohledu vašim pomocníkem a společně najdeme způsob, jak vybudovat rozumnou a odolnou obec, která se za podpory moderních technologií rozvíjí udržitelným způsobem.

Každopádně přeji všem nám společně jen to dobré a zlé časy ať brzy skončí.

Ing. Dan Jiránek
ředitel Sekce pro projekty
a inovativní přístupy

Krátké zprávy	4
Prevence a bezpečnost: Kybernetická bezpečnost – téma hluboké jak oceán	6
A teď tu o pozměňovacích návrzích ke stavebnímu zákonu	8
Jak se změní zákon o sociálních službách?	10
Každý obyvatel ČR vytrídil loni téměř 67 kg odpadů	11
Česká pošta chystá rozdělení, může to být přínosem	12
Zahrádkářský zákon schválen – co přináší?	13
Podpora přípravy energeticky úsporných projektů	16
Budoucnost Evropy je i naší budoucností	17
Cestovní ruch – jak to vlastně funguje?	18
Příprava Fondu pro spravedlivou transformaci pokračuje	19
Priority místních samospráv	21
Projekty	22
Starosti starostů: Břidličná mění svou tvář	23
Právní poradna	25
Z legislativy	26
Z jednání orgánů Svazu	29

ČASOPIS SVAZU MĚST A OBCÍ ČR

Vychází v nákladu 3000 ks zdarma.

Vydává SMO ČR.

Kancelář: Kongresové centrum Praha,
ul. 5. května 1640/65, 140 00 Praha 4,
tel.: 234 709 711, e-mail: zgrajova@smocr.cz.

ID datové schránky: 5fkgwn3

Za zpracování a obsahovou náplň odpovídá redakce.

Grafická úprava a DTP: Vladimír Spívala.

Uzávěrka tohoto čísla 31. 5. 2021.

MK ČR E 14584

Foto titulní strana:

Josef Zoser, bývalý senátor

a starosta Jiřetína pod Jedlovou

Ins

Rada vlády pro duševní zdraví

27. duben 2021, on-line

Na jednání Rady vlády pro duševní zdraví v úvodu zazněly některé aktuální informace z této pro naši společnost důležité oblasti. Byla představena informační kampaň zaměřená na prevenci sebevražd a současně došlo ke spuštění webových stránek www.opatruj.se, kde si mohou lidé prostřednictvím standardizovaných testů ověřit závažnost svých potíží s úzkostmi, depresí nebo závislostí na návykových látkách. Ministerstvo vnitra informovalo o zřízení mezirezortní pracovní skupiny ke koordinaci krizové pomoci v oblasti duševního zdraví, jejímž úkolem je koordinace a mezipředmětová spolupráce psychologických pracovišť policie, hasičů, armády a spolupráce s kolegy z Ministerstva zdravotnictví a Národního ústavu duševního zdraví s cílem podpory odolnosti a péče o duševní zdraví populace.

Co se týče center duševního zdraví, v rámci reformy duševního zdraví vznikly dva forenzní multidisciplinární týmy, které jsou využívány osobami s nařízenou sexuologickou, protitoxikomanickou a protilkoholní léčbou a vznikají při psychi-

ji v rámci přenesené působnosti, kterou obce vykonávají pro stát. Navrhl navázat a pokračovat ve spolupráci Svazu s Ministerstvem práce a sociálních věcí, Ministerstvem financí a Ministerstvem vnitra ze začátku roku 2020, kdy měly být připraveny modely financování sociální práce. Jakub Rychtecký dále představil bariéry pro města a obce, které zabraňují dostatečné výstavbě cenově dostupného a sociálního bydlení – zejména nastavení veřejné podpory, stavební řízení, nastavení programů a dotačních titulů a legislativní překážky. Premiér zadal Svazu úkol připravit podklad obsahující vymezující financování sociální práce na obcích a shrnutí požadavků na její dofinancování.

Operační program Doprava umožní také modernizace tratí

4. květen 2021, on-line

Na základě předchozího jednání Komory statutárních měst a dále jednání s náměstkyní pro řízení sekce ekonomické a infrastruktury Lenkou Hlubučkovou z Ministerstva dopravy proběhlo na počátku května další pracovní jednání se zástupci Ministerstva dopravy. Za ministerstvo se opět zúčastnila jednání náměstkyně Lenka Hlubučková a dále také Marek Pastucha, ředitel Odboru fondů EU, a Luděk Sosna, ředitel Odboru strategie. V průběhu diskuse přítomní otevřeli téma financování Národního plánu obnovy, kdy bylo ovšem ze strany ministerstva potvrze-

no, že navýšení alokace pro komponentu 2.1 týkající se bezpečné a udržitelné dopravy není v současné době možné. V kontextu této informace dále probíhala diskuse nad návrhem Operačního programu Doprava a alokace směřované na podporu dopravy ve městech. V následujících sedmi letech by mělo být mezi české aglomerace a metropolitní oblasti rozděleno 10 miliard korun, které nebudou oproti původnímu plánu směřovány pouze do výstavby nových tratí, ale také do zásadních modernizací tratí již existujících. Svaz toto stanovisko ministerstva velmi vítá a je připraven dále se zástupci ministerstva komunikovat ohledně detailního nastavení pravidel pro rozdělení mo-

dernizací, rekonstrukcí a dalších pravidel, které umožní české městské hromadné dopravě financovat ty aktivity, které jsou opravdu potřebné.

Kulatý stůl k novele vodního zákona

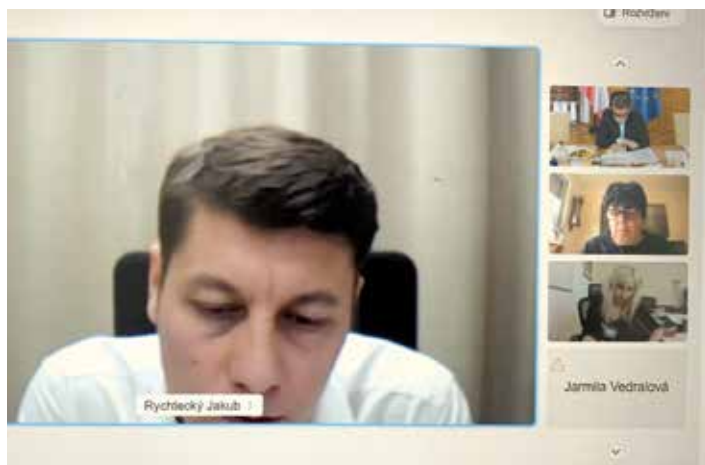
13. květen 2021

Pod záštitou poslanců Evy Fialové a Františka Elfmarka se konal videokonferenčně kulatý stůl k novele vodního zákona ve vazbě na předcházení havárií. Dosaďovací zkušenosti z praxe ukazují, že pro řešení významných havárií, jež mají mimořádný rozsah a které mohou způsobit mimořádně závažné zhoršení jakosti povrchových vod, je stávající úprava kompetencí jednotlivých orgánů nedostatečná a v případě havárií přesahujících území několika krajů rovněž nejasná. Nedostatečné určení kompetencí se rovněž projevilo v případě havárie na řece Bečvě, k níž došlo v září 2020 a při níž bylo zasaženo rozsáhlé území vodního toku Bečva a současně území několika obcí s rozšířenou působností, jakož i území dvou krajů (Zlínského a Olomouckého kraje). Aktuální informace o legislativním procesu podali zástupci Ministerstva životního prostředí. Ředitel odboru technické ochrany životního prostředí a integrované prevence z České inspekce životního prostředí představil statistiky činnosti ČIŽP v oblasti havárií. Účastníci kulatého stolu byli seznámeni rovněž s činností Hasičského záchranného sboru v rámci integrovaného záchranného systému v rámci havárií nebezpečných látek. K návrhu novely vodního zákona a problémům, které havárie, jejich šetření a odstraňování, přináší, se na základě praktických zkušeností vyjádřili i zástupci Zlínského a Olomouckého kraje. Účastníci kulatého stolu velmi intenzivně diskutovali návrh novely, který připravilo Ministerstvo životního prostředí v reakci na havárii na řece Bečvě. Na navrhované právní úpravě zatím mezi diskutujícími nepanovala shoda. Rovněž Svaz v rámci připomínkového řízení uplatnil řadu zásadních připomínek. Projednávání novely budeme i nadále sledovat.

Rada ESIF se opět sešla na svém dalším jednání

19. květen 2021, on-line

Rada ESIF byla informována o čerpání v rámci již ukončeného programového období 2014–2020, ale rovněž o přípra-

atrických nemocnicích, aby se podpořil přestup těchto lidí z lůžkové do ambulantní péče. Jako další důležité téma bylo řešeno financování sociální práce na obcích a s tím spojené problémy. Předseda svazové Komise pro sociální věci a zdravotnictví Jakub Rychtecký, který Svaz na jednání Rady vlády pro duševní zdraví zastupoval, okomentoval podklad, který byl za Svaz připraven. Stávající rozsah úvazků na sociální práci není dostačující a obce v řadě případů doplácí ze svých rozpočtů 40–50 % prostředků na výkon této agendy. Současně upozornil na rozdílnost výkonu sociální práce v přenesené a samostatné působnosti a podfinancování sociální práce, kterou obce děla-

vě období nového pro roky 2021–2027. V rámci čerpání programového období 2014–2020 se nyní nachází Česká republika v porovnání s ostatními členy EU na 15. pozici. Ve výzvách již bylo zveřejněno 140 % celkové alokace a proplacení příjemcům je nyní 67 % alokace, což činí cca 417 miliard korun.

V rámci přípravy nového programového období diskutovali členové Rady ESIF na pracovní úrovni například o Dohodě o partnerství, která již byla uveřejněna pro meziresortní připomínkové řízení, a rovněž o podobě materiálu Územní dimenze v operačních programech. Tento materiál je zásadní také pro Svaz, který dlouhodobě upozorňuje Ministerstvo pro místní rozvoj, že je nutné, aby byl závazný pro všechny řídicí orgány.

3 mld. Kč do brownfieldů

19. květen 2021

Po našem tlaku se do Národního plánu obnovy (NPO) vrátili finanční prostředky na regeneraci brownfieldů a podařilo se navýšit i finance pro kulturu, tak hodnotí Svaz schválení Národního plánu obnovy. Za výrazný úspěch vnímá navýšení komponenty brownfieldy z 0 na 3 mld. Kč. Doufá ale, že je v této výši budou moci města a obce vyčerpat, na realizaci projektů jsou připraveny. Svaz ale podporuje i navýšení finančních prostředků pro kulturu a vítá rovněž 2,49 mld. Kč na podporu projektové přípravy zelených, digitálních, modrých inovativních, SMART a integrovaných strategických investic. Pozornost bude směřovat k zafixování peněz pro města a obce a dále na to, aby čerpání peněz bylo jednoduché, rychlé a transparentní. Vždyť každá koruna, kterou stát vloží do rozvoje je území, se mu stonásobně vrátí. Zklamání ovšem přináší podpora dopravy, zejména městské hromadné, která významným způsobem napomáhá řešit problémy s životním prostředím i s parkováním.

Memorandum s Asociací podnikatelů v geomatice přinese plodnou spolupráci v oblasti geografických dat

11. květen 2021

Svaz měst a obcí s Asociací podnikatelů v geomatice společně podepsali Memorandum o spolupráci. Obě organizace tak stvrdily zájem o spolupráci v oblasti

geomatiky, která má svou nezastupitelnou roli v oblasti územního plánování, tvorby krajiny, digitalizace stavebnictví a BIM i v dalších společenských tématech. Dokument podepsali předsedové František Lukl za Svaz a Martin Hrdlička za APG. Geomatika je vědecký a technický interdisciplinární obor zabývající se sběrem, distribucí, ukládáním, analýzou, zpracováním a prezentací geografických dat nebo geografických informací.

Nový stavební zákon nastěhuje lidi do sklepů

26. květen 2021, Praha

Po poledni 26. května byl schválen jeden z nekontroverznějších zákonů posledních let, a to nový stavební zákon. „Můžeme jednoznačně říct, že developéři zvítězili, což dokládá například nově možnost přestavby sklepů na byty. To je návrat do středověku,“ komentoval situaci předseda Svazu František Lukl. Poslancům byla odepřena i klasická diskuze, běžná před schvalováním každého zákona, museli se vyjádřit jen v omezené míře.

Opět zazněla nepravdivá slova o ne-souhlasu Svazu s územním plánováním v samostatné působnosti. Svaz od začátku vehementně podporoval územní plánování v samostatné působnosti, kdy mají města a obce ve své jedinečné kompetenci pořízení svých územních plánů, ale se státní finanční podporou minimálně pro malé obce.

V podstatě byla schválena nejhorší možná kombinace pozměňovacích návrhů. Kombinace, která centralizuje státní správu a koncentruje moc v jejích rukou. Byť byla novela schválena těsným poměrem hlasů, poslanci hlasující pro vůbec nevzali v potaz připomínky Svazu ohledně obrovské finanční náročnosti realizace zákona, kdy stát vydá desítky miliard korun z kapes daňových poplatníků, peněz, o kterých není nikde jasně potvrzeno, že se někdy do státní kasy vrátí. Pokud zadrhne institucionální změna, ohroženo bude i čerpání peněz z Evropské unie, neboť města a obce a ani stát, nestihnou získávat stavební povolení ke svým projektům v daném čase pro čerpání těchto dotačních finančních prostředků.

„Neskládáme zbraně, věříme v rozumnost našich senátorů, jak již v minulosti několikrát dokázali,“ optimisticky zakončil František Lukl.

slovo předsedy

Milé kolegyně, milí kolegové,

stavební zákon se v rámci projednávání dostal do poločasu. Poslanecká sněmovna ho schválila těsnou většinou. Radost některých představitelů dolní komory byla srovnatelná s euforií, kterou jsme zažívali po Nagánu. Tehdy to ale bylo opravdové, zaslužené a nezměnitelné. Tato radost vlády a některých poslanců je však relativní. Důvodů je mnoho. Své totiž ještě neřekl Senát a tady je stanovisko jasné. Návrh zákona,

v podobě schválené v Poslanecké sněmovně Parlamentu, je tak toxický a neopravitelný, že je třeba ho zamítnout.

Zamítnout i proto, že byli podvedeni všichni, až na developery. Stavební řízení se vyvádí ze společného modelu veřejné správy, územní plánování ve fázi pořízení naopak nepřechází do samostatné působnosti. A ze sklepů budou moci investoři do budoucna udělat byty. Takové znásilnění procesu projednání zásadního zákona, jak sama vláda často uvádí, jsme nezaznamenali velmi dlouho. Pro zdárné prohlasování bylo dokonce nutné omezit čas poslanců k vyjadřování. A také byl Svaz lživě použit jako nástroj k přesvědčení, že bramboračka uvařená ve Sněmovně je opravdu chutná. Trochu mi to připomíná pohádku, jak pejsek s kočičkou pekli dort. Tehdy břicho bolelo je. Obávám se ale, že v tomto případě bolebrich nepotrápí ani ministerstvo, ani lobbisty, ale samosprávu. Tedy pokud nezasáhne Senát a někteří poslanci nedostanou rozum. A tak nezbyvá než zákonodárce přesvědčovat. A o to bych Vás chtěl moc požádat. Děkuji.

Pevné zdraví a pozitivní mysl.

František Lukl

Stavební zákon – v poločase 1:0 pro developery

Kybernetická bezpečnost – téma hluboké jak oceán

Události posledních dní, mj. opakovaná napadení systémů Olomouce, kybernetický útok na Národní knihovnu a neustále se množící důkazy o tzv. scanování České republiky nás (garantky rubriky) vedly k tomu, že jsme se rozhodly se k tématu kyberbezpečnosti vrátit. A oslovily jsme k tomu ty, kteří jsou odborníky na slovo vzati – a to Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost (dále jen „NÚKIB“) a vyzpovídaly jsme PETRA SEIFERTA, vedoucího oddělení vzdělávání z odboru vzdělávání, výzkumu a projektů NÚKIB.

„Vzdělávání v kybernetické bezpečnosti musí být součástí procesu digitalizace státní správy,“ říká Petr Seifert z NÚKIB

Česká společnost se mění ve společnost informační. Probíhá digitalizace státní správy, provozních procesů i komunikace s občany. S digitální evolucí jsou však spojeny také otázky kybernetické bezpečnosti informačních a komunikačních systémů, které jsou páteří informační společnosti. Proto i my v České republice vidáme incidenty, které už zasáhly nemocnice, magistráty nebo Národní knihovnu.

Ústředním správním orgánem, který zodpovídá za oblast kybernetické bezpečnosti v České republice, je NÚKIB. Jeho roli stanovuje zákon č. 181/2014 Sb. (zákon o kybernetické bezpečnosti). V souladu se zákonem se NÚKIB zabývá i vzděláváním a šířením osvěty. Ale pojďme již vyzpovídat Petra Seiferta.

Zeptali jsme se

Jaké jsou největší současné kybernetické hrozby pro běžné uživatele?

V praxi se často vyskytují tři typy útoků: phishing, vishing a ransomware.

Pomocí **phishingu** útočníci získávají důvěrné údaje uživatelů, typicky přihlašovací údaje do důležitých služeb. Nejčastěji bývá tento útok veden e-mailem nebo jinou aplikací určenou pro textovou komunikaci. Podvodná zpráva uživatele typicky navádí ke kliknutí na příložený odkaz a následné přihlášení do služby. Záminkou může být třeba požadavek, který posílá IT oddělení.

Obdobou je **vishing**, který bývá veden po telefonu. Útočník se vydává třeba za pracovníka banky (nebo jiné autoritativní instituce). Snaží se protistranu zmanipulovat, aby uvěřila a vyřadila potřebné

údaje. Útočníci to umí velmi dobře, dokážou nasimulovat i prostředí důvěryhodného call centra.

Ransomware dokáže zašifrovat data v zařízení nebo celé počítačové síti a obvykle usiluje o zaplacení výkupného s příslibem opětovného dešifrování dat. Výjimkou nejsou tzv. dvojíta vydírání, kdy útočníci požadují výkupné za dešifrování dat a zároveň hrozí zveřejněním těchto dat. Ransomware se k nám může dostat třeba jako příloha e-mailu.

Jaké klasické chyby uživatelů se stále opakují?

Uživatelé se mylně domnívají, že je za všech okolností dokážou ochránit antivirové programy nebo jiné mechanismy, které jsou v pracovním prostředí nasazené. Jindy berou kybernetické útoky

na lehkou váhu a nevěří, že se mohou stát cílem útoku. To pramení z neinformovanosti o tom, jak útoky probíhají. Útoky mohou být zaměřeny na celou organizaci a útočníci jen čekají, kdo se chytí. Kdo zevnitř organizace jim nevědomě pomůže. To je pro jmenované útoky typické. Mezi uživateli také koluje řada mýtů. Na příklad o tom, že phishing vypadá jako teatrální zpráva od strýčka z USA, který nám chce odkázat jmění. Tato teatrálnost dávno není pravidlem. Útoky jsou více šité na míru organizaci. Pro útok je možné například na webu organizace zjistit organizační strukturu, kontakty nebo třeba události z kalendáře akcí.

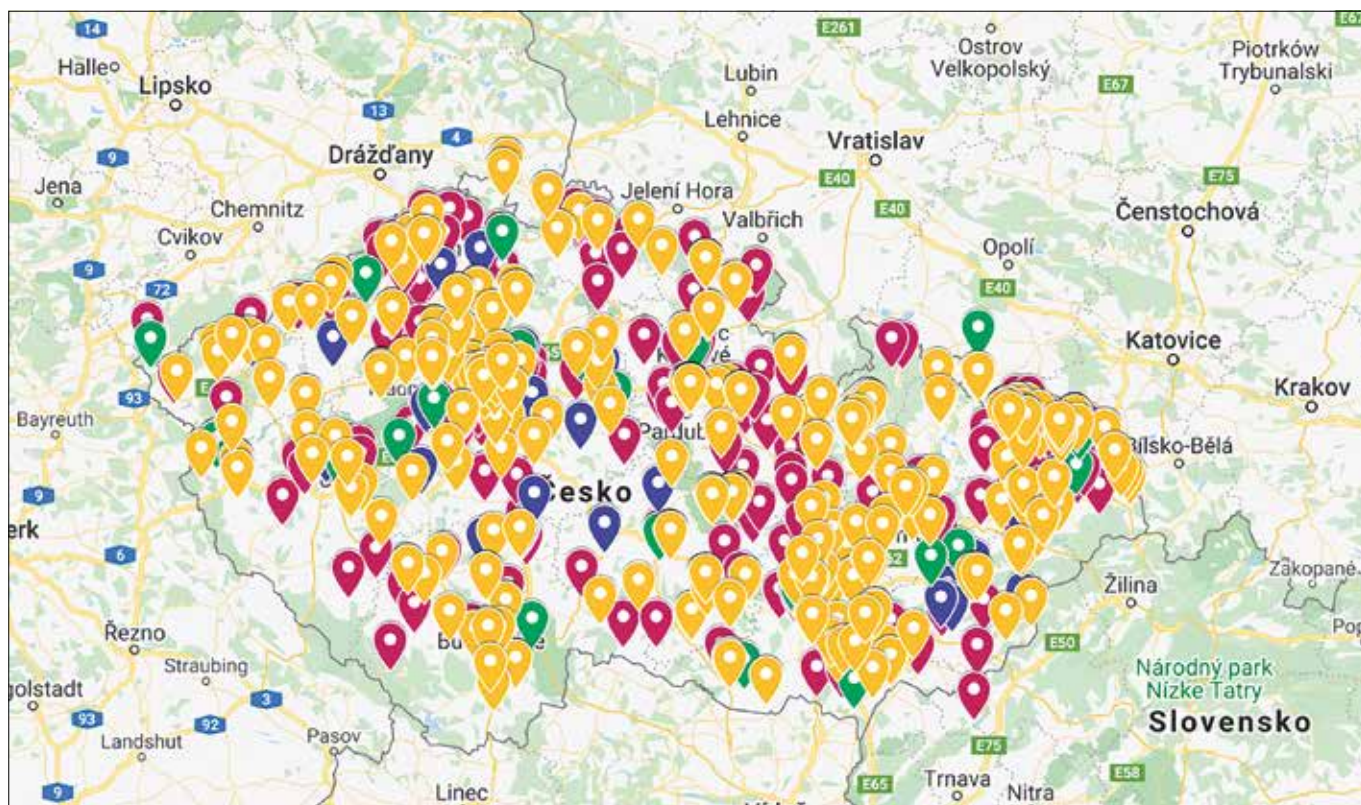
Co by běžného uživatele mohlo nejvíce překvapit?

Že za jistých okolností může být nebezpečný i dokument Word, Excel nebo jiný podobný soubor. Útočníci je umí zneužít přes tzv. makra. Makra jsou pokročilá pravidla, v podstatě krátké podprogramy, které nejsou samy o sobě špatné. Pokročilí uživatelé je mohou vytvářet a zjednodušit si s nimi rutinní práci. Ale pokud nečekaně obdržíte v příloze e-mailu například dokument Excel, a ten si vynucuje spuštění makra, nespouštějte ho. Rizikové dokážou být i USB disky („fleşky“), které pomáhají vykonat off-line útoky i v dobře chráněných systémech. Rozdávají se jako dárek pro hosty konferencí

The image shows a screenshot of a phishing email. Red boxes and arrows highlight several dangerous elements:

- Header:** "Od: Radek Chvalík <radek.chvalik@fmmaletice.cz>" is highlighted, with a note "Adresa je podvržená - končí @fmmaletice.cz".
- Body:** "Během včerejšího večera došlo k vypršení vašeho certifikátu na eRecept. V návaznosti na to nebudete moci dále vydávat recepty. Pro jeho obnovení [klikněte zde](#) a urychleně zadejte své přihlašovací jméno a heslo." The link "klikněte zde" is highlighted with a note "Zpráva vytváří časovou tiseň a vyzývá k rychlému jednání".
- Footer:** "Technická podpora" and "Fakultní nemocnice Maletice" are visible.
- Link:** A URL "https://adminmicrosoftupda.wixsite.com/mysite" is highlighted with a note "Odkaz na závadnou adresu".

At the bottom, a caption reads: "Ukázka personalizovaného phishingového e-mailu".

Mapa na základě zpětných vazeb ukazuje, kde byly využity vzdělávací aktivity NÚKIB pro děti školního věku

a mohou fungovat jako „trojský kůň“, jehož připojení do systému způsobí problémy.

Jak se mohou například města a obce bránit?

Určitě je důležité mít dobře nastavenou bezpečnostní politiku v organizaci. NÚKIB vydal například Minimální bezpečnostní standard, který poskytuje doporučení pro její nastavení.

Je určený všem, kdo nespádají pod zákon o kybernetické bezpečnosti. Subjekty, které pod tento zákon spadají, mají samozřejmě nastavená přísnější pravidla a postupy. Na webu NÚKIB je možné se podívat, kdo pod zákon spadá a jaká jsou klasifikační kritéria pro tzv. povinné osoby. Dále je vhodné sledovat sociální síť NÚKIB a infoservis na webu NÚKIB, kde jsou sdílena varování, aktuální hrozby a další aktuality, které mohou být nápomocné IT oddělením v řízení včasných opatření.

Klíčovým opatřením je také aktivní podpora průběžného vzdělávání zaměstnanců v uživatelské kybernetické bezpečnosti. Nejslabším článkem kybernetické bezpečnosti totiž bývá zaměstnanec.

Koho a jakým způsobem NÚKIB vzdělává?

NÚKIB poskytuje vzdělávání primárně institucím veřejné správy

a organizacím spadajícím pod zákon o kybernetické bezpečnosti. V souladu se zákonem a Národní strategií kybernetické bezpečnosti 2021–2025 se také věnujeme prevenci a šíření osvěty ve školním prostředí. Tvoříme materiály jako například komiksy nebo povídky, které dětem přibližují kybernetickou bezpečnost. Poskytujeme vzdělávací materiály všem občanům ČR. Ve vzdělávacím portfoliu máme především on-line kurzy. Nabídka je k dispozici na vzdělávacím portálu NÚKIB (<https://osveta.nukib.cz>). Důležité kurzy jsou *Dávej kyber!* a *Šéfuj kyber!* První kurz seznamuje běžné uživatele se základy kybernetické bezpečnosti. Druhý kurz je určený osobám odpovědným za kybernetickou bezpečnost v jejich organizaci, vychá-

zí ze zákona o kybernetické bezpečnosti a jeho prováděcí vyhlášky.

Jaké jsou největší výzvy oddělení vzdělávání do budoucna?

Zajistit dostatečné povědomí o kybernetické bezpečnosti u zaměstnanců veřejné správy a všech dalších občanů. Dále podporovat růst rozsahu a kapacity vzdělávání v kybernetické bezpečnosti ve vzdělávací soustavě ČR, aby dokázala zajistit dostatečné množství odborníků kybernetické bezpečnosti a zvýšila se úroveň povědomí o kybernetické bezpečnosti.

*Rozhovor s Petrem Seifertem připravily
Alena Klimtová a Claudia Varhol
Legislativní a právní sekce*

Ukázka vzdělávacího portálu NÚKIB a kurzů pro státní správu

A teď tu o pozměňovacích návrzích ke stavebnímu zákonu

Poslanecká sněmovna dne 26. května 2021 schválila stavební zákon ve verzi komplexního pozměňovacího návrhu hospodářského výboru. Nutno poznamenat, že hlasovací procedura s ohledem na množství předložených pozměňovacích návrhů nebyla jednoduchá. Některé návrhy byly přijaty i přes nesouhlas ministryně Dostálové. Zda je zákon v přijaté podobě životaschopný, ukáže čas, nebo možná Senát.

S obsahem komplexního pozměňovacího návrhu jste se mohli seznámit v čísle 5/2021 Informačního servisu, str. 13, 14. V tomto článku vám představím některé pozměňovací návrhy, které byly rovněž schváleny a podstatným způsobem zasahují do schváleného komplexního pozměňovacího návrhu.

Zelená infrastruktura

Nově je vložena definice zelené infrastruktury, kterou je plánovaný, převážně spojitý systém ploch a jiných prvků vegetačních, vodních a pro hospodaření s vodou, přírodního a polopřírodního charakteru, které svým cílovým stavem umožňují nebo významně podporují plnění široké škály ekosystémových služeb a funkcí; součástí zelené infrastruktury je také územní systém ekologické stability krajiny. Upraveno je využití zelené infrastruktury v obsahu územních a regulačních plánů.

Výjimky z požadavků na výstavbu

Doplňuje se ustanovení upravující výjimky z požadavků na výstavbu. Původní znění umožňovalo širokou interpretaci, neboť nebylo upřesněno, jaké požadavky je třeba naplnit. V praxi to přinášelo komplikace a vedlo stavební úřady k formálním požadavkům, které nebylo možné technicky naplnit. Nově je upraveno, že řešením podle udělené výjimky musí dojít k naplnění minimálních, stavebním zákonem stanovených, požadavků, které představují základní účel regulace. Nové se přímo do zákona vkládá ustanovení, které omezuje použití požadavků na výstavbu v odůvodněných případech daných stávajícími limity v území nebo stávajícím stavem již existujících staveb. Toto pravidlo se zpřisťuje doplněním podmínky, že nepoužitím požadavků na výstavbu nesmí dojít k ohrožení bezpečnosti, ochrany zdraví nebo života osob nebo zvířat, životního prostředí ani sousedních pozemků nebo staveb.

Územní plánování

Zavádí se nové zákonné lhůty pro pořizovatele územně plánovací dokumentace.

Územní studie slouží jako podklad pro rozhodování v území také tehdy, není-li územně plánovací dokumentace k dispozici, tj. zejména, není-li vydána, skončí-li její platnost nebo je-li zrušena, aniž by byla vydána nová. V takových případech je vhodné, aby existovala určitá kritéria a regulace pro povolování záměrů v území alespoň do doby, než bude přijata nová územně plánovací dokumentace. Doplnuje se možnost určit pověřeného zastupitele pro spolupráci na pořizování územních studií. Cílem tohoto návrhu je zajistit, aby v případech, kdy územní studii pro území obce nepořizuje sama obec, ale úřad územního plánování (státní správa), byla zajištěna alespoň minimální návaznost a informovanost obce o pořizování prostřednictvím institutu určeného zastupitele.

Přechodná ustanovení k územnímu plánování

Další úprava doplňuje ustanovení pro dokončení procesu pořizování územních plánů a regulačních plánů podle dosavadních předpisů. Znamená to dokončení projednání a schválení celé řady územních plánů a dalších projednávaných územně plánovacích dokumentací bez nutnosti reagovat v průběhu pořizování na změny právní úpravy a dále o možnost pořizování budoucích změn územního plánu přijatého před účinností tohoto zákona bez nutnosti zákonem vyvolaného přepracování celého územního plánu. Navržené úpravy zmírňují dopad rekodifikace stavebního práva na proces pořizování územně plánovacích dokumentací, a to jak z hlediska časové náročnosti, nárůstu činnosti pořizovatele v souvislosti s vynuceným přepracováním do přechodného období bezprostředně po přijetí zákona, a v neposlední řadě vysokých vyvolaných nákladů.

Jednotný standard

Nastavují se požadavky na předávání dat. Data plynoucí z územně plánovací činnosti se vyhotovují v elektronické verzi ve strojově čitelném formátu, včetně pro-

storových dat, rovněž ve vektorové formě. Ustanovení tak připouští, že součástí územně plánovacích dokumentací mohou být i prostorová data rastrového typu (státní mapová díla, ortofotografické zobrazení apod.), používaná zpravidla jako data podkladová.

Současné se navrhuje, aby v jednotném standardu byla vyhotovována i územní opatření, jakožto závazné nástroje územního plánování, které mají významný územní průmět. Rozšiřuje se základní rozsah standardu i na geodetický referenční systém, jehož stanovení zajistí jednoznačnou prostorovou lokalizaci prostorových dat.

Definice obytné místnosti v bytě

Oproti původnímu návrhu se omezují závazné požadavky na přímé denní osvětlení, resp. proslunění a přímé větrání obytných místností. Požadavky na přístup světla do jednotlivých částí staveb řeší ustanovení o odstupových vzdálenostech staveb, a požadavek přímého denního osvětlení nelze v každé obytné místnosti zajistit. Dle předkladatele trvání na požadavku výhradně denního osvětlení znemožňuje novou bytovou výstavbu v klasických uličních profilech center měst, kam byty a bydlení patří.

Požadavky na větrání mohou být v odůvodněných případech řešeny i nepřímým větráním (rekuperace), a to mj. s ohledem na nutnost plnění požadavků týkajících se energetické náročnosti budov. Naopak se pozměňovacím návrhem do zákona doplňuje jako potřebný základní požadavek na vnitřní prostor obytné místnosti ochrana před hlukem.

Stanovení přesného taxativního výčtu požadavků na byty přímo do zákona přispěje právní jistotě veřejnosti a zamezí snahám o doplňování dalších požadavků a ukládání dalších povinností, které komplikují bytovou výstavbu, nad rámec zákona.

Posílení postavení stavebníka

Doplňuje se povinnost stavebního úřadu poskytnout stavebníkovi informaci o námitce a přiměřenou lhůtu pro vyjádření

se k námitce, kterou úřad považuje za důvodnou. Cílem je, aby z důvodu neznalosti námítky a nemožnosti na ní reagovat nedocházelo k zamítnutí návrhu.

Upravuje se povinnost stavebního úřadu poskytnout stavebníkovi poučení a možnost vyjádřit se k předběžnému závěru stavebního úřadu o tom, že žádosti o povolení záměru nelze vyhovět nebo že je to možné jen za určitých podmínek, o nichž ho musí informovat.

Důvodem úpravy je posílení předvídatelnosti rozhodování stavebního úřadu a právní jistoty pro stavebníka.

Pražské stavební předpisy

Pražské stavební předpisy nebudou novým zákonem automaticky zrušeny. Obecně podle Legislativních pravidel vlády platí, že spolu se zrušením zmocnění v zákoně se ruší i jemu odpovídající prováděcí předpis.

Nicméně toto pravidlo neplatí, pokud se obsahově stejné zmocnění jen přesouvá do nového zákona. Není dán věcný důvod znejišťovat adresáty norem zrušením a předpokladem nového vydání stejného prováděcího předpisu. Tento názor je podpořen i judikaturou Ústavního soudu.

Vypuštění vzájemných žalob mezi úřady

Vypouští se ustanovení, které umožňovalo podat proti rozhodnutí stavebního úřadu žalobu ve správním soudnictví, pokud by shledal jiný ústřední orgán státní správy, že rozhodnutí stavebního úřadu je v rozporu se zákonem a v důsledku toho vážně ohrožuje veřejný zájem, k jehož ochraně je daný ústřední orgán státní správy povolán.

Dle předkladatele je obecná legitimace k žalobě ve veřejném zájmu pro všechny ústřední orgány státní správy ve vztahu ke všem rozhodnutím stavebního úřadu příliš široká a vedla by k enormní právní nejistotě účastníků řízení a k další zátěži správních soudů.

Odkladný účinek žaloby

Doplňuje se pravidlo, že pokud soud přizná žalobě odkladný účinek, je povinen o žalobě samotné rozhodnout s nejvyšším urychlením. Přiznáním odkladného účinku žalobě soudem se pozastavují až do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí. To znamená, že stavební povolení, které již bylo vydáno a přezkoumáno odvolacím stavebním úřa-

dem a stavebník by podle něj mohl stavět, se v důsledku přiznání odkladného účinku podané žaloby odkládá a čeká se až do konečného rozhodnutí správního soudu. Dle předkladatele je oboustranně spravedlivým řešením tohoto problému zařadit stavební spory, v nichž byl přiznán žalobě odkladný účinek, mezi tzv. přednostní věci, u nichž soud rozhodne přednostně s nejvyšším urychlením.

Stavebník účastníkem řízení u soudu

Cílem pozměnovacího návrhu je zrovnoprávnit postavení stavebníka a vlastníka stavby v soudním řízení o žalobě proti rozhodnutí stavebního úřadu (pokud není sám žalobcem, ale žalobu podává jiný účastník). V případě rozhodování o žalobě na zrušení rozhodnutí stavebního úřadu, jímž byla stavebníkovi pravomocně povolena realizace záměru, je to právě stavebník nebo vlastník stavby, o „jehož věc“ se jedná a kdo může být rozhodnutím soudu a případným zrušením pravomocného povolení stavby přímo a nejvíce dotčen na svých subjektivních právech. Původní návrh zakládá stavebníkovi nebo vlastníkovu stavby automatické přiznání postavení osoby zúčastněné na řízení, ale procesní práva stavebníka nijak nemění ani neposiluje. Navržená změna sleduje skutečné posílení procesního postavení stavebníka nebo vlastníka stavby do postavení účastníka řízení.

Stání pro karavany a obytné vozy

Další pozměňovací návrh zařazuje stání pro obytné automobily a obytné přívěsy mezi jednoduché stavby. Tyto jednoduché stavby se ale na rozdíl od většiny jiných jednoduchých staveb budou kolaudovat a nebudou podléhat zjednodušenému režimu změny užívání. V rámci podpory cestovního ruchu v České republice je nezbytné podporovat i výstavbu míst, která jsou primárně určena pro parkování, přenocování a obsluhu obytných automobilů a obytných přívěsů a jsou vybavena odpovídající infrastrukturou (zejm. vodovodními, kanalizačními a elektrickými přípojkami). V českém právním řádu řešení této otázky doposud chybí. Nezbytnost právní úpravy vyplývá z rozvoje tohoto fenoménu a nutné regulace některých jevů s tím spojených. Samotné definování pojmu (resp. konkretizování požadavků na stavbu) stání pro obytné automobily a obytné přívěsy (a vymezení pravidel pro umístění takové stavby do území) pone-

chává předkladatel na prováděcím předpisu věcně příslušného ministerstva.

Vybrané činnosti ve výstavbě

Ověřování výsledků zeměměřických činností ve výstavbě je navrhováno jako nová vybraná činnost ve výstavbě s odvoláním na jejich definování v zákoně o zeměměřičství, a to z důvodu provázanosti této činnosti s činnostmi podle stavebního zákona. Cílem je jistota pro stavebníka, protože zeměměřický inženýr je garantem údajů o prostorové poloze stavby (včetně majetkoprávních vztahů v území a průběhu podzemní technické infrastruktury). Určení prostorové polohy je nezbytné pro prokázání realizace v souladu s povolením, vedení digitální technické mapy, ale také pro budoucí přícházející výzvy, jako je datové modelování pro digitalizaci stavebního řízení, informační modelování staveb a vystavené prostředí, kde jsou garantovaná data základním předpokladem.

Telekomunikační síť jako drobná stavba

Cílem návrhu je rozšířit výčet drobných staveb o telekomunikační síť, která slouží k obsluze sítí technické infrastruktury. Pojem „vlastní telekomunikační síť“ je upraven v energetickém zákoně vždy u jednotlivých provozovatelů energetických soustav. Současná právní úprava stavebního zákona není v otázce těchto sítí jednoznačná, a přestože plní důležitou doplňkovou funkci k vedením, k nimž se doplňují, tak jsou mnohdy stavebními úřady považovány za novou stavbu vyžadující povolení. Podle poslední novely zákona o urychlení výstavby č. 403/2020 Sb. povolení územním rozhodnutím ani územním souhlasem nevyžadují příploze sítí elektronických komunikací k pozemní komunikaci, dráze nebo jiné síti technické infrastruktury. Obdobně by tak dle předkladatele neměly být povolovány ani tzv. vlastní telekomunikační sítě, tedy techniky totožná zařízení sloužící obdobnému účelu s tím rozdílem, že jsou přikládány k inženýrské síti, pro kterou slouží.

Mobilní domky

Účelem navrhované změny je zjednodušení povolovacího procesu pro drobné stavebníky, kdy navrhovaná změna míří na zjednodušení povolovacího procesu ve vztahu k tzv. mobilním domům nevelkého rozsahu a zjednodušení možnosti jejich užívání zejména pak jako trvalé rekreační obydlí.

V současnosti se poptávka na trhu po tomto typu staveb neustále zvyšuje, což je dáno zejména zásadním růstem cen nemovitostí ve spojení se zvyklostí obyvatel České republiky, kde je trvale vnímán zájem obyvatel na vlastnictví staveb sloužících k naplnění bytových potřeb. V rozvoji tohoto typu staveb ovšem brání složitost realizace těchto staveb, kdy umístění mobilních domů se prakticky neliší od povolení procesu rodinných domů a nenabízí to, co potenciální stavebníci logicky od tohoto typu staveb očekávají při svém rozhodování (v zásadě koupě výrobky mobilního domu, jeho dovoz na místo určení, složení, připojení na přípojky energií a okamžité užívání). Zachování

vlivu stavebních úřadů na veřejnou kontrolu těchto drobných staveb je podpořeno omezením možnosti umístění těchto drobných staveb pouze na plochy pozemků vymezených jako plochy rekreace.

Kompetence autorizovaných inspektorů

Navrhuje se, aby autorizovaní inspektoři vydávali posudky ohledně souladu projektové dokumentace a dokumentace vyjmenovaných jednoduchých staveb s požadavky na výstavbu, popřípadě technickými předpisy a technickými normami. Autorizovaní inspektoři mohou ve větším detai-

lu a rozsahu než stavební úřad pracovat se stavebníkem a projektantem tak, aby výsledná dokumentace, která bude předložena v rámci řízení, odpovídala uvedeným požadavkům. Tento postup přispěje ke zkvalitnění podkladů pro rozhodování stavebního úřadu a zároveň pro stavebníka může znamenat zrychlení povoleního procesu, protože stavební úřad se může spolehnout na právní domněnku souladu předkládaných podkladů s požadavky na výstavbu, popřípadě technickými předpisy a technickými normami.

Mgr. Ivona Mottlová
Legislativní a právní sekce

Jak se změnil zákon o sociálních službách?

Ministerstvo práce a sociálních věcí připravilo na konci roku 2019 velkou novelu zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, která měla přinést změnu v nastavení celého systému financování sociálních služeb a řadu dalších nových úprav. Svaz od počátku kritizoval a odmítal navrhovanou povinnost obcí podílet se na spolufinancování sociálních služeb, mnoho dalších změn však vítal. Ke schválení vládní novely zákona ale nedošlo a skupina poslanců Jany Pastuchové, Jana Bauera, Hany Aulické Jírovcové a dalších se proto rozhodla pro předložení novely zákona o sociálních službách prostřednictvím poslaneckého návrhu. Z vládního návrhu převzali některá ustanovení, na nichž byla napříč připomínkovými místy shoda.

Co tedy poslanci navrhují?

Vzhledem k tomu, že z praxe bylo po úpravách zákona o sociálních službách dlouhodobě voláno a vládní návrh bohužel „uvízl“ v Legislativní radě vlády, se poslanci rozhodli o provedení novelizace po vlastní línii. Z vládního návrhu vybrali takové body, které mají za cíl přinést snížení administrativní zátěže, zjednodušení, zpřehlednění a hlavně zkvalitnění poskytování sociálních služeb. Příkladem je navrhované sloučení některých druhů služeb do jedné – pečovatelské služby a osobní asistence a současně také domovů pro seniory, domovů se zvláštním režimem a domovů pro osoby se zdravotním postižením do jednoho druhu sociální služby. Takový krok by vedl právě ke zkvalitnění poskytování zmíněných služeb i k usnadnění procesu registrace. Dále je navrhováno sjednocení výše příspěvku na péči, kdy v současnosti je příspěvek na péči ve III. a IV. stupni neopodstatněně výrazně vyšší u terénních než u pobytových služeb. Sjednocení výše příspěvku na péči pro osoby využívající pobytové služby do stejné výše jako pro osoby, které pobytové služby nevyužívají, představuje zrušení rozdílu výše příspěvku na péči u osob ve stupních závislosti a III. a IV.

Ač původní návrh poslanců obsahoval každoroční automatickou valorizaci maximální výše úhrad za stravu, ubytování i péči,

bylo po rozsáhlých diskusích od této úpravy upuštěno. Poslanci tak nyní navrhují navýšení maximálních úhrad o 20 % pouze za stravovací služby v pobytových zařízeních sociálních služeb. Když se ohlédneme do minulosti, úhrady od roku 2014 nebyly vůbec navýšovány. Ze současných limitů již však není možné zajistit seniorům a osobám se zdravotním pojištěním kvalitní stravu, což by se navýšením změnilo. Stále platí, že klientům pobytových sociálních služeb musí zůstat minimálně 15 % jejich příjmů, i když nedosáhnou na stanovenou maximální výši úhrady, čímž jsou chráněni. Navýšením úhrad by tak došlo k zajištění lepšího stravování pro seniory a dalších skupin klientů sociálních služeb, přičemž by se jejich postavení nijak nezhoršilo.

Problém dalších pozměňovacích návrhů...

Ke sněmovnímu tisku 1143 – jak je novela zákona o sociálních službách označena – někteří z poslanců předložili své další pozměňovací návrhy, čímž se proces přijetí novely trochu zkomplikoval. Všechny načené pozměňovací návrhy byly zaslány k vyjádření Komisi pro sociální věci a zdravotnictví Předsednictva Svazu, která nakonec ke všem z nich přijala stanovisko. Poslanci je navrhováno např. zkonkretizování podmínek pro registraci v oblasti personálního zajištění sociálních služeb, tj. zave-

dení personálního standardu v sociálních službách. Rovněž se navrhuje, aby byla nově prováděna inspekce u poskytovatelů sociálních služeb každých 5 let a zavedena úprava konkrétních zákonných požadavků na kvalitu sociálních služeb. Další návrh se týká podpory neformálních pečujících za účelem poskytnutí podpory osobám, které poskytují pomoc osobám závislým na pomoci jiných osob, a to cestou rad a nácviků dovedností pro zvládání této péče. Všechny výše uvedené změny Svaz vítá, co ale nepodporuje, je pozměňovací návrh, který by navýšoval úhrady pouze o 12 %, nebo další návrh, který by neslučoval osobní asistenci a pečovatelskou službu do jedné. Rovněž nesouhlasí s návrhem na zavedení úpravy a prakticky povinnosti výkonu činností sociální práce pro pověřené obecní úřady, neboť není řešeno. Negativní stanovisko Svaz rovněž vyslovil k návrhu na zavedení mandatorního výdaje státního rozpočtu, tj. nároku na dotaci, a to z důvodu, že bohužel chybí informace o detailech nastavení systému financování sociálních služeb – např. jak Ministerstvo práce a sociálních věcí stanoví výši dotace. Svaz dlouhodobě upozorňuje na nutnost změny systému financování sociálních služeb.

Jak to nakonec dopadne?

Nyní musíme vyčkat, jak dopadne jednávání ve Výboru pro sociální politiku

Poslanecké sněmovny a které z pozměňovacích návrhů budou podpořeny. Svaz souhrn svých stanovisek zaslal všem členům zmíněného Výboru na vědomí a poprosil o jejich podporu. Otázkou zůstává, jaká ustanovení bude novela zákona o sociálních službách nakonec obsahovat a jak se k ní postaví další část Poslanecké sněmovny. Ač se jedná pouze o dílčí úpravy,

a do budoucna bude zapotřebí zabývat se zejména novým nastavením systému financování sociálních služeb, je ze strany Svazu novelizace jednoznačně vítána. Jako zásadní považujeme právě výše popsané navýšení úhrad, sjednocení příspěvku na péči u pobytových a terénních služeb a sloučení některých typů sociálních služeb do jedné, což jsou záležitosti, které

byly Svazem podporovány od počátku předložení vládního návrhu a které bezesporu povedou ke zlepšení fungování sociálních služeb v naší zemi.

*Mgr. Claudia Varhol
Legislativní a právní sekce
Mgr. Jakub Rychtecký
Předseda Komise pro sociální věci
a zdravotnictví*

Každý obyvatel ČR vytrídil loni téměř 67 kilogramů odpadů

V systémech obcí a měst ČR loni lidé vytrídili více než 713 tisíc tun využitelných odpadů (z toho téměř 403 tisíc odpadů z obalů). Navzdory pandemii, která zejména zpočátku komplikovala třídění odpadu, se množství vytríděného odpadu zvýšilo meziročně zhruba o 20 tisíc tun! Každý obyvatel ČR vytrídil loni v průměru téměř 67 kilogramů papíru, plastů, skla, kovů a nápojových kartonů. Meziročně došlo tedy během loňského pandemického roku k téměř 3% nárůstu. Vyplývá to ze statistik, které Svazu poskytla Autorizovaná obalová společnost EKO-KOM.

Oproti minulým rokům se loni zejména vlivem protiepidemických opatření poměrně významně změnila skladba tříděných odpadů. Zjednodušeně řečeno, i při letmém pohledu do jednotlivých barevných kontejnerů bylo na první pohled zřejmé, že lidé trávili více času doma – z domova pracovali, děti měly domácí výuku, v domácnostech se více vařilo, případně si lidé donášeli či objednávali jídla z restaurací, projevil se i rozmach e-shoppů. Z hlediska hmotnosti se vytrídilo nejvíce papíru – přes 228,6 tisíce tun. Meziroční růst ale nebyl tak výrazný jako v minulých letech, a to kvůli uzavřeným sběrným dvorům a výkupnám surovin. Tentýž problém nastal i u kovů, u nichž se také stále velká část sbírá právě prostřednictvím výkupu. Kovů se vytrídilo přes 145 tisíc tun. Dále lidé do barevných kontejnerů odložili více než 173 tisíc tun plastů, přes 161 tisíc tun skla a bezmála 4,5 tisíce tun nápojových kartonů. Z celkového množství odpadů vytríděných v obecních systémech tvořily více než 56 % vytríděné obalové odpady, na jejichž třídění a předání k recyklaci a využití přispívají obcím výrobci baleného zboží prostřednictvím Autorizované obalové společnosti EKO-KOM.

Míra recyklace a jiného využití tříděných odpadů

Na obce jsou českou odpadovou legislativou nově kladeny povinnosti dosáhnout zásadního omezení skládkování využitelných odpadů. To je důvod, proč je, a nadále bude, ze strany obcí kladen velký důraz na spolupráci s takovými třídícími linkami, které dosahují vysoké účinnosti dotřídění

odpadů pro materiálovou recyklaci. Podle statistik AOS EKO-KOM se u většiny komodit (kov, papír a sklo) pohybuje míra dotřídění pro materiálovou recyklaci kolem 96 %. Jen malé procento bylo využito pro výrobu alternativních paliv nebo uloženo na skládku. Tyto tříděné odpady představují více než tři čtvrtiny celkového množství tříděných odpadů ze systému obcí. Problémovou komoditou jsou ale z hlediska účinnosti dotřídění plasty, těch bylo loni dotříděno pro materiálové využití necelých 30 %, dalších 30 % bylo dotříděno a využito pro výrobu alternativních paliv a přes 40 % plastového odpadu bylo využito energeticky v ZEVO či uloženo na skládku. Na vině je kombinace několika faktorů – velká různorodost tříděného plastového odpadu, pokles potřeby po vytríděných plastech v celé EU a také negativní vývoj pandemie covid a omezení průmyslu.

„Svaz měst a obcí ČR v této oblasti apeluje na nutnost zvýšit „standard“ dotřídění zejména plastových odpadů na třídících linkách. Podporujeme města, která využívají meziobecní spolupráci, protože v jejím rozvoji a podpoře leží možnost zlepšení nakládání s odpady. Při jejím vzniku a fungování pomáhá Svaz dlouhodobě prostřednictvím svých projektů, např. Centra společných služeb,“ vyjádřil se místopředseda Svazu a starosta obce Velký Osek Pavel Drahovzal.

Dle ještě loni platné definice recyklace se do výpočtu recyklace zahrnovala i výroba certifikovaných alternativních paliv. To se ale počínaje letošním rokem mění a nově již státy EU, stejně jako ČR, budou výrobu

TAP z odpadů považovat za využití energetické. Znamená to, že nejen u nás procento materiálového využití komunálního odpadu statisticky poklesne, i když budeme více třídít. To však není dlouhodobě udržitelné, protože nová legislativa ukládá obcím dosáhnout do budoucna vysokých cílů recyklace. Pro naplnění nových recyklačních cílů bude tedy nutné zvýšit účinnost dotřídění plastových komunálních odpadů na třídících linkách pro materiálovou recyklaci ze současných cca 30 % na účinnosti, kterých dosahovaly ještě před zhruba pěti lety před rozmachem výroby TAP. Důležitým předpokladem pro plnění tohoto cíle je především dostatečné množství kvalitně vytríděného odpadu, na což má většina obcí a měst ČR systémy tříděného sběru komunálních odpadů dobře nastavené.

Nejlépe se loni třídilo na Vysočině

Srovnáme-li množství tříděných odpadů v jednotlivých krajích ČR, pak na tom byl loni nejlépe Kraj Vysočina. Každý obyvatel tam vytrídil v průměru 80,3 kilogramu papíru, skla, plastů, nápojových kartonů a kovů. Jen těsně za tímto lídrem skončil Olomoucký kraj (78,6 kg/obyv.) a Královéhradecký kraj (77,7 kg/obyv.). Tato trojice tak s přehledem, o více než 10 kilogramů, překonala celkový průměr ČR, který loni činil 66,8 kilogramu.

S tříděným odpadem nemusíme chodit daleko

V městech a obcích ČR je díky dlouhodobému rozvoji systému sběru separovaného

odpadu třídění odpadů velmi komfortní a celkově dobře dostupné. Lidé mohou třídít odpad prakticky napříč celou republikou, k dispozici mají více než 558 tisíc barevných kontejnerů na ulicích a menších nádob na tříděný odpad umístěných přímo u domů. Jedno sběrné místo slouží v průměru 112 lidem. Česká republika se tak může pochlubit jednou z nejhustších sběrných sítí pro tříděný odpad v Evropě. Docházková vzdálenost k barevným kontejnerům, kterou musí občané ujit s tříděným odpadem, je v průměru už jen 90 metrů.

Zejména v některých menších obcích ČR je nádobový sběr ještě doplněn, nebo zcela nahrazen sběrem pytlavým. Pytle se nejčastěji využívají pro sběr plastů, papíru, nápojových kartonů, případně kovových obalů. V ČR mohou lidé třídít odpady také prostřednictvím sběrných dvorů,

sběrných míst a výkupu surovin. Jak již bylo ale zmíněno v úvodu, právě sběrné dvory a výkupny surovin byly loni zejména v jarní vlně koronavirové epidemie slabinou. Kvůli protiepidemickým opatřením byly totiž poměrně dlouhou dobu uzavřené nebo fungovaly v omezeném režimu, což se významně projevilo na množství odpadů, zejména kovů a papíru, vytríděných jejich prostřednictvím.

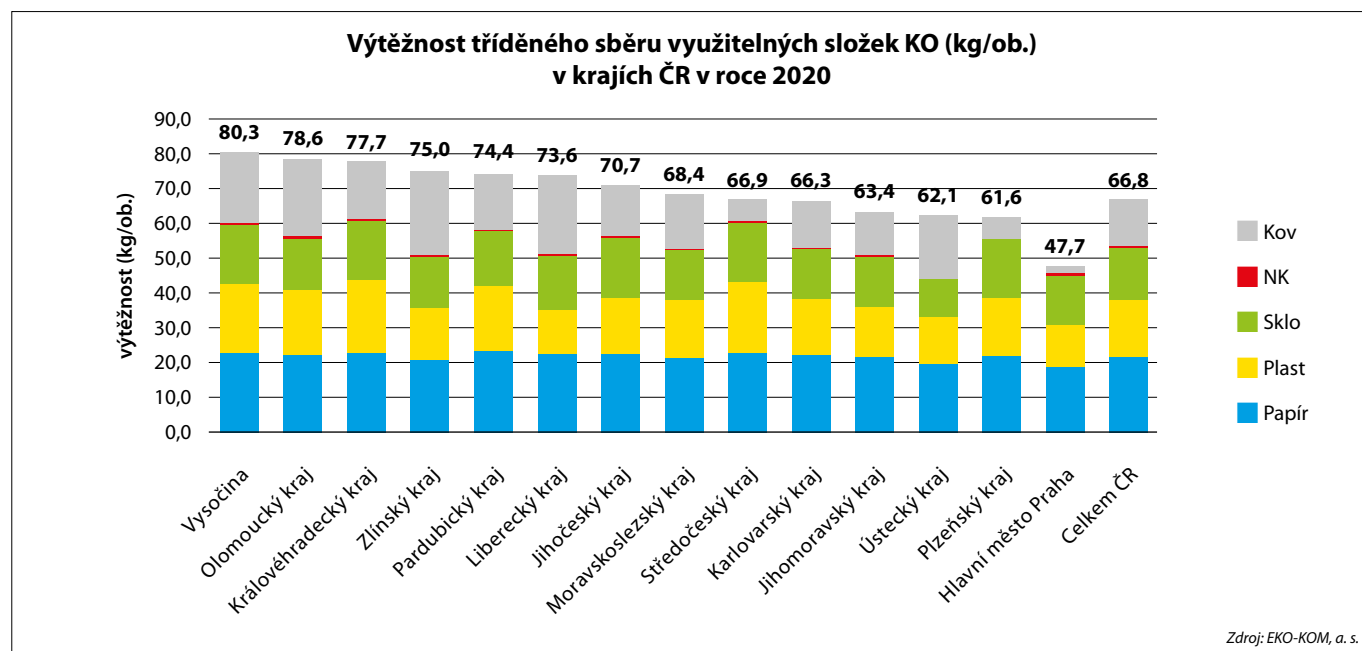
Systémy sběru tříděných odpadů si nastavují přímo města a obce

Obce a města ČR se intenzivně snaží zlepšovat systémy nakládání s odpady. Konkrétní nastavení systému pro sběr tříděných odpadů z papíru, plastů, skla, kovů a případně i dalších komodit je plně v kompetenci jednotlivých měst a obcí. Záleží tedy především na jejich možnostech a rozhodnutích. Stále častěji jsou v ob-

cích zaváděny i tzv. vícekomoditní nádobové sběry, kdy lze sbírat například kovy s plasty do žlutých kontejnerů, dotřídí se dle komodit až na třídící lince. Tato možnost je využívána zejména v lokalitách, kde není prostor na přidání samostatné nádoby na kovy a zároveň je na to nastaven systém dalšího dotřídění u úpravců odpadů.

V obcích se třídí také další komunální odpady, jako bioodpady, textil a jiné složky, jako jsou třeba objemný odpad, oleje, stavební odpady, elektrozařízení, baterie atd. Dlouhodobým cílem vyplývajícím z direktiv Evropské unie je, aby množství odpadu končícího bez využití na skládkách bylo omezeno na absolutní minimum, od roku 2030 bude povoleno skládkovat nanejvýše 10 % komunálního odpadu.

čerpáno z tiskové zprávy Svazu

Česká pošta chystá rozdělení, může to být přínosem

Z jednoho budou dva. A oba státní. Česká pošta představila projekt, podle něhož by se do tří let měla z dnešního podniku oddělit část, která jako samostatná státní firma bude provozovat síť poboček, zatímco druhá společnost má zajišťovat klasické komerční, tedy doručovací služby.

Plán představil ministr vnitra Jan Hamáček a šéf České pošty Roman Knap, koncem května měl být představen vládě. Ta by záměr měla vzít na vědomí. Pošta a Ministerstvo vnitra, které je nadřízeným orgánem, tvrdí, že to povede ke zlepšení služeb a hlavně k efektivnějšímu financování loni ztrátového podniku.

Plán je hezký, ale bez detailů

Podrobnosti celého ekonomického a legislativního dělení ještě nejsou známy. Návrhem se bude teprve zabývat pracovní skupina zástupců Ministerstva vnitra a resortu průmyslu a obchodu, České pošty a dalších přízvaných odborníků. Pro zákazníky

se však údajně nic nemění. Podle Hamáčka to neznamena rušení poboček ani propouštění zaměstnanců, což je zásadní především pro všechny pošťáky, ale i pro občany. Pošta si v podstatě rozdělí své dosavadní činnosti. Oddělený podnik převezme provoz poboček včetně jejich zaměstnanců a správy nemovitostí. Tyto služby, které

pošta vykonává ze zákona pro stát, jsou ztrátové. Jejich vyčlenění od komerčního doručování má umožnit průhlednější získávání kompenzací, které může Česká pošta čerpat až do výše 1,5 miliardy korun ročně. Kvůli probíhající notifikaci u Evropské komise však obdržela Česká pošta kompenzaci nákladů naposledy za rok 2017, ztrátu tak musí financovat sama. Oddělení pobočkové sítě by mělo usnadnit i zavedení některých nových služeb na jednotlivých poštách.

Původní podnik by se měl orientovat na stávající komerční služby, tedy zejména na doručování zásilek, dopisů a balíků. A nemusel by ze svého zisku hradit ztráty poboček. „Je to efektivní model, který je výhodný pro všechny, inspirací nám bylo organizační uspořádání pošty ve Velké Británii. Slibujeme si, že se Česká pošta stane

silným hráčem a každý rok budeme končit v zisku,” hájí projekt generální ředitel České pošty Roman Knap.

I podle předsedy Svazu Františka Lukla může být pro občany a obce navrhované rozdělení poštovních služeb přínosem. „Domnívám se, že to je logický krok. Pro nás je podstatné, že bude zachován rozsah pobočkové sítě a její dostupnost. Tutto unikátní síť by to umožnilo snáze využít i k dalším než jen pouze listovním a peněžním službám. Mohou se zde vyřizovat také agendy státní správy, může to podpořit

elektronickou komunikaci s úřady a podobně,” uvedl Lukl.

Za polovinu ztráty může covid

Česká pošta se snaží šetřit, kde se dá. Loňskou ztrátu téměř 1,4 miliardy korun nedokázal vykompenzovat ani zvýšený zájem o doručování zboží z e-shopů v době koronakrizy. Do minusu stáhly podnik náklady spojené s dopady pandemie na úrovni 750 milionů korun. Zbylá část ztráty šla však na vrub nákladů spojených zejména s provozem poboček. Pošta zaměstnává na 27 tisíc lidí, jejichž platy zdaleka nedosahují ani českého průměru. Část zaměstnanců sice dostala přidáno, ale na druhé straně jich 1200 podnik letos propustil.

čerpáno z tiskové zprávy Lidových novin

Zahrádkářský zákon schválen – co přináší?

Dne 25. května 2021 byl Poslaneckou sněmovnou schválen návrh zahrádkářského zákona a dne 26. května 2021 byl doručen prezidentovi k podpisu. Jedná se vedle návrhu nového stavebního zákona o další kontroverzní návrh, který si našel jak své příznivce a podporovatele, tak ale i odpůrce. V průběhu jeho projednávání byly podány i pozměňovací návrhy a Senát jej vrátil k projednání Poslanecké sněmovně ve zcela pozměněné podobě. Dovolte nám v krátkosti popsat, co nový zákon po podpisu prezidenta přinese obcím.

Zahrádkářství = veřejně prospěšná činnost

Zahrádkářská činnost je zákonem o podpoře zahrádkářské činnosti (zahrádkářským zákonem), jenž budeme dále již označovat jen jako „zákon“, definována jako činnost veřejně prospěšná, která je zaměřená na pěstování plodin, zachování a ochranu zemědělského půdního fondu, která by měla přispívat k zadržování vody, měla by mít výchovný a estetický aspekt pro utváření vztahu k přírodě mladé generace a mnoho dalšího.

Zahrádkářský spolek a zahrádkářská osada

Zahrádkářský spolek je definován tímto zákonem jako veřejně prospěšný spolek, který vykonává zahrádkářskou činnost podle zákona prostřednictvím svých členů zpravidla (tedy nikoliv výlučně) v zahrádkářské osadě v souladu se svými stanovami a přispívá svou činností k dosahování obecného blaha. Definice zahrádkářské osady je zahrádkářským zákonem dána jako jeden pozemek či více pozemků v užívání nebo požívání spolku, které umožňuje jejich individuální užívání

nebo požívání alespoň třemi členy tohoto spolku.

Pacht či nájem pozemku pro zahrádkářskou činnost

Pro sjednávání pachtovní či nájemní smlouvy k pozemku pro zahrádkářskou činnost se ve smyslu zahrádkářského zákona použije ustanovení občanského zákoníku, nestanoví-li sám zahrádkářský zákon právní úpravu odlišnou. Pojďme se tedy věnovat odlišnostem dle zahrádkářského zákona. Pachtovní smlouva podle § 6 odst. 2 vyžaduje písemnou formu a musí obsahovat uvedení předmětu a účelu pachtu (tj. zahrádkářská činnost), sjednání výše a splatnosti pachtovního a uvedení doby trvání pachtu. Spolek lze propachtovat pozemek pouze na dobu určitou, a to nejméně na dobu 2 let, avšak je-li propachtovatelem obec nebo stát, lze pacht ujednat nejméně na dobu 10 let. Je zákonem určeno, že není-li tato doba smluvně respektována, platí za ujednanou dobu trvání pachtu bez dalšího doba určená zákonem, tj. 10 let. Zákon rovněž stanovuje, že uplynutím ujednané doby pacht nezanikne, pokud propachtovatel nebo pachtýř nejméně

3 měsíce před uplynutím ujednané doby trvání pachtu druhé straně nesdělí, že nemá zájem na jeho dalším trvání. Nezanikne-li pacht a nejsou-li ujednány podmínky a doba prodloužení, prodlužuje se za týchž podmínek o tutéž dobu, na kterou byl ujednaný (tj. v případě obecního pozemku o dalších 10 let).

Spolek je oprávněn pozemek, který mu byl propachtován k zahrádkářské činnosti, propachtovat členovi spolku k provozování zahrádkářské činnosti i bez souhlasu propachtovatele.

Pacht lze vypovědět v šestiměsíční výpovědní době tak, aby skončil koncem kalendářního roku. To neplatí, má-li strana podle občanského zákoníku právo vypovědět pacht bez výpovědní doby.

Přestane-li spolek využívat pozemek pro zahrádkářskou činnost, oznámí to bez zbytečného odkladu propachtovateli. Propachtovatel může pacht z tohoto důvodu vypovědět v tříměsíční výpovědní době. V případě skončení pachtu se vyrovná propachtovatel se spolkem, jestliže spolek se souhlasem propachtovatele provedl na je mu propachtovaném pozemku terénní úpravy nebo stavbu podle jiného právního předpisu. Má se za to, že trvalé porosty vysazené se souhlasem propachtovatele

pozemek zhodnocují. Vysazené trvalé porosty se při ukončení pachtu považují za zhodnocení propachtovaného pozemku.

Ustanovení odstavců 1 až 9 se vztahují na nájem pozemku pro zahrádkářskou činnost spolku obdobně.

Zakázaná ujednání?

K ujednání, jenž se odchyluje od zákona v neprospěch spolku, se **nepřihlíží**, jak je v § 7 zákona uvedeno.

Působnost obce při podpoře zahrádkářské činnosti

Působnost obce je upravena v § 8 zákona s tím, že ve své **samostatné působnosti přispívá obec k rozvoji zahrádkářské činnosti** tak, že vytváří předpoklady pro vznik, rozvoj a provozování zahrádkářské činnosti v rámci územního plánová-

spolky při plnění úkolů zejména v oblasti ochrany přírody a zmírnění klimatických změn. Zákon rovněž pro **obec a Státní pozemkový úřad stanovuje povinnosti zohlednění při sjednávání výše pachtovného nebo nájemného veřejnou prospěšnost zahrádkářské činnosti.**

Přechodná ustanovení aneb Co se stávajícími zahrádkářskými osadami?

Zákon ve svém § 9 stanovuje, že zahrádkové a zahrádkářské osady zřízené před účinností tohoto zákona se považují za zahrádkářské osady podle tohoto zákona. Ustanovení § 6 odst. 7 (tj. 6měsíční výpočetní doba) a § 9 (tj. přechodná ustanovení) se použijí i na nájem a pacht pozemku pro zahrádkářskou činnost vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Práva a povinnosti vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se posuzují podle dosavadních právních předpisů.

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem šestého kalendářního měsíce následujícího po jeho vyhlášení.

A co na to Svaz?

Svaz zaujímal ve vztahu k zahrádkářskému zákonu konzistentní pozici, a to **negativní**. Předně **nebyl přesvědčen o nutnosti vzniku dalšího nového zákona**, neboť již bez dalšího je současný právní řád zahlcen mnoha a mnoha právními předpisy, jež ukládají povinnosti obcím, potažmo starostkám a starostům. Ani samotné znění zahrádkářského zákona ne-

bylo pro Svaz uspokojivé – není doposud přesvědčen o tom, že je nezbytné oblast zahrádkářství upravovat samostatným právním předpisem, navíc s **legalizovanými nároky zasahujícími do hospodaření měst a obcí** se svým vlastním pozemkem. Příkladem lze dát i marginální připomínku Svazu k zákonu, že **ne každý trvalý po-**

rost, byť byl vysazen se souhlasem propachtovatele, musí nezbytně zhodnocovat pozemek (vzpomeňme třeba ovocné dřeviny napadené chorobou, lesní dřeviny napadené kůrovcem, nevzrostlé dřeviny či dřeviny stížené vadným vývojem a další). Ani **doba pachtu v délce min. 10 let není příhodná**, neboť nejen že se prolíná až do 3. volebního období v komunální sféře, ale podmínky zániku pachtu kladou poměrně vysoké nároky na pozornost propachtovatele pod sankcí automatického prodloužení pachtovní smlouvy za stávajících podmínek.

Určitým základním kamenem pro jakékoliv jednání o tomto zákonu mělo být **předložení jasných čísel, kolika pozemků užívaných zahrádkáři organizovanými v zahrádkářském spolku na základě nájmu či pachtu uzavřeného s obcí, městem či Státním pozemkovým úřadem se návrh zákona týká**. Bohužel tato čísla se Svaz po celou dobu projednávání zákona nedozvěděl a nejsou ani předmětem důvodové zprávy.

Čas ukáže

Nyní již je nezbytné však pouze vést v patrnosti, co nám zahrádkářský zákon přináší, jak jsme se pokusili nastínit výše. Teprve čas ukáže, zda se jedná o právní úpravu správným směrem, či zda bude po čase zapomenuta a následně jako obsolentní zrušena, zda přinese naopak zlepšení právních vztahů, či naopak spory, jež mohou končit až soudem. Nemůžeme popírat, že zahrádkářská činnost je činností bohužel a prospěšnou, to však v mnoha ohledech jsou i jiné aktivity. Uvedme si příkladem včelařství, botaniku, kynologii a řadu dalších, jejichž podmínky a výkon nejsou upraveny ve výlučné samostatné právní úpravě. Lze očekávat nový trend v legislativě, a to uzákonění vlastní právní úpravy i dalších volnočasových činností s tím, že obce budou povinny ze zákona k zajištění podmínek pro ně? Zákonem by měly být vždy upravovány jen vztahy sporné, podmínky nedodržované a nerespektované, problematické. Zákon by měl nastupovat v momentě, kdy běžné lidské chování a dohody jsou mimo konsenzuálně nastavený rámec a dohoda není možná. Charles Louis Montesquieu řekl, že zbytečné zákony oslabují zákony nutné. Nuž, čas ukáže, v jakém z pomyslných šuplíků se zákony se bude nacházet zákon zahrádkářský.

Mgr. Alena Klimtová
Legislativní a právní sekce

ní, přitom může vymezit plochy k zahrádkářské činnosti v územně plánovací dokumentaci dle jiného právního předpisu, umožňuje v rozsahu a způsobem stanoveným jiným právním předpisem přenechat spolku do užívání nebo požívání vhodný pozemek, a to i dočasně nevyužívaný, k zahrádkářské činnosti, spolupracuje se

Studie Signify: výměna zastaralého osvětlení může ve veřejných rozpočtech v České republice ušetřit 1,9 miliardy Kč každý rok

Úplný přechod na LED osvětlení pouze ve třech oblastech souvisejících s veřejnými rozpočty – u silničního a pouličního osvětlení, ve zdravotnictví a vzdělávání – pomůže České republice dosáhnout ročních úspor na elektřině ve výši 1,861 miliardy Kč. Spotřeba elektřiny by se každý rok snížila o 913 GWh, což představuje více než 458 tisíc ušetřených tun CO₂. To odpovídá množství CO₂, které může během jednoho roku absorbovat 20 milionů plně vzrostlých stromů, nebo objemu ročních emisí více než 158 tisíc automobilů se spalovacím motorem. Všechny tyto údaje ukazuje studie společnosti Signify (dříve Philips Lighting), světového lídra v oblasti osvětlení, která připravila analýzu trhu s osvětlením v jedenácti zemích střední a východní Evropy včetně České republiky.

„S růstem počtu obyvatel a urbanizací roste i poptávka po světle. Implementace projektů založených na LED technologii a řídicích systémech přináší značné úspory energie, a proto nabízí trojí výhru – pro ekonomiku, občany i životní prostředí,“ říká Tomasz Waszkiewicz, generální ředitel společnosti Signify pro Českou republiku, Slovensko a Maďarsko. „Protože se zaměřujeme na oblast udržitelnosti, chceme upozornit na skutečnost, že renovace budov a uliční infrastruktury prostřednictvím osvětlení je snadná, rychlá a efektivní. Představuje tak dokonalý způsob, ze kterého by měla prospěch ekonomika i životní prostředí – s okamžitými a měřitelnými výsledky.“

Přechod na LED technologii je jednou z nejjednodušších renovací. Nevyžaduje velké kapitálové investice a má rychlou implementaci i dobu návratnosti díky velkému snížení spotřeby energie a menším nákladům na údržbu. V roce 2006 bylo osvětlení založené na konvenčních technologiích odpovědné za 19 % celosvětové spotřeby elektřiny. Tento podíl se do roku 2018 snížil na 13 % v důsledku procesu přechodu na LED osvětlení. Odhaduje se, že do roku 2030 klesne na 8 % v důsledku procesu „LEDifikace“ a používání technologií Internetu věcí. Zároveň se zvýší počet svítidel asi o 35 %.

V oblasti **silničního a pouličního osvětlení** je z 1,35 milionu svítidel v České republice upgradováno na LED technologii pouze asi 26 %. Je zde tak prostor pro velké úspory energie – snížení roční spotřeby elektřiny o 490 GWh (snížení o 70 %) znamená roční snížení nákladů na elektřinu o 998 milionů Kč (snížení o 70 %). Přechod na technologii LED navíc nejen sníží spotřebu elektřiny a náklady na údržbu, ale také zlepší bezpečnostní podmínky na silnicích a v ulicích.

Ve **zdravotnictví** je v České republice instalováno více než 334 tisíc konvenčních svítidel, která je třeba vyměnit. Přechod na technologii LED by umožnil dosáhnout ročního snížení spotřeby elektřiny o 101 GWh (snížení o 70 %) a ročního snížení nákladů na elektřinu o 205 milionů Kč (snížení o 70 %). Další důležitou oblastí zájmu České republiky je **vzdělávací systém**. Přechod na LED technologii ve školách neznamená jen snížení nákladů na elektřinu, ale především značné zlepšení podmínek učení a pohodlí očí žáků a učitelů. Z téměř 2,1 milionu svítidel ve školách a univerzitách v České republice bylo pouze 8 % upgradováno na LED technologii. Další změna by mohla přispět ke každoročnímu snížení spotřeby elektřiny o 322 GWh (snížení o 60 %) a ročnímu snížení nákladů na elektřinu o 658 milionů Kč (snížení o 60 %).

Společnost Signify věří, že „zelený“ přechod na LED osvětlení může mít významný pozitivní dopad na českou ekonomiku, životní prostředí a celou společnost. Samotná firma Signify je lídrem v oblasti udržitelnosti – v roce 2020 dosáhla uhlíkové neutrality ve všech svých provozech po celém světě a využívala ze 100 % obnovitelnou elektřinu. 84 % výnosů firmy bylo generováno z energeticky efektivních produktů, systémů a služeb.

Společnost Signify se ráda podělí o své zkušenosti a znalosti a poskytne vám informace či konzultaci, jak zahrnout výměnu osvětlení do Národního plánu obnovy nebo do čerpání prostředků z dalších fondů operačních programů a zlepšit tak kvalitu každodenního života občanů.

Pro více informací jak zahrnout výměnu osvětlení do plánů obnovy prosím kontaktujte:

Boris Zupančič, výkonný ředitel Signify Česká republika
boris.zupancic@signify.com

Podpora přípravy energeticky úsporných projektů

V uplynulých letech se očekávalo, že pro následující roky bude mnohem méně evropských dotací na realizaci různých projektů. Nyní je zřejmé, že prostředků by mělo přijít z různých evropských programů o dost více, ale jde vesměs o dotace na investice a problém je spíš s kvalitní přípravou projektů, na které by dotační prostředky byly čerpány. To se samozřejmě týká také projektů v oblasti úspor energie. S podporou energeticky úsporných projektů má Českomoravská záruční a rozvojová banka (ČMZRB) zkušenosti, proto má o podporu přípravy projektů velký zájem. Obecně platí pravidlo, že jak kvalitně je projekt připravený, tak kvalitní je jeho realizace. Příprava projektů je nyní finančně podporována a k tomu slouží program ELENA, který má ambici usnadnit přípravu a tím také následnou realizaci energeticky úsporných opatření.

Evropské finanční zdroje

Evropská unie vyčlenila prostředky z programu HORIZONT 2020 a prostřednictvím Evropské investiční banky je poskytuje pro užití v jednotlivých členských státech v rámci programu ELENA. ČMZRB se přihlásila k využití těchto prostředků a je připravená je poskytovat pro kvalitní a komplexní přípravu energeticky úsporných projektů. Na jedné straně na projekty EPC zejména ve veřejném sektoru a na druhé straně pro podnikatelské subjekty pro zpracování energetických posudků vedoucích k realizaci úsporných projektů. Jde tedy o evropské peníze, které jsou plně v kompetenci ČMZRB a budou v následujících 3 až 4 letech využity na podporu úspor energie.

ELENA

**ČESKOMORAVSKÁ
ZÁRUČNÍ A ROZVOJOVÁ
BANKA, a.s.**

Podpora přípravy projektů EPC

ČMZRB bude zejména pro města a obce poskytovat poradenství prostřednictvím energetických poradců a EPC konzultantů. Jsou vybíráni zkušení externí poradci, kteří pomohou s přípravou konkrétních energeticky úsporných projektů, které budou řešeny metodou EPC. Základ pomoci tvoří tým vlastních odborníků, kteří se o přípravu projektů budou starat. Vybraní externí poradci budou zpracovávat všechny potřebné dokumenty a nastavovat procesy, které jsou pro přípravu EPC projektů potřebné. Nejprve by se mělo začít s úvodním poradenstvím a vysvětlením, co lze od pomoci očekávat. Na to naváže posouzení vybraných objektů konkrétního města, obce, kraje nebo jiného subjektu veřejného sektoru a výsledkem bude zjištění, zda je metoda EPC pro tyto objekty vhodná a jaká by mohla být optimální kombinace energeticky úsporných opatření. Následně bude zpracována zadávací dokumentace pro veřejnou zakázku na výběr poskytovatele energetických služeb. Tyto firmy se nazývají ESCO z ang-

lického Energy Services Company. Kromě uvedeného je ještě možné využít pomoc při zpracování všech dokumentů, které jsou potřebné pro žádost o dotaci z příslušných dotačních programů.

Podstata projektů EPC

EPC je již běžně používaná zkratka z anglického Energy Performance Contracting, což lze přeložit do češtiny jako poskytování energetických služeb se zaručeným výsledkem. Základem je výběr nejvhodnějšího poskytovatele energetických služeb, tedy firmy ESCO, se kterým bude uzavřena smlouva na poskytování energetických služeb. Ve smlouvě je zakotvena záruka za dosažení plánovaného objemu úspor energie, což je základem metody

EPC pro optimální profinancování plánované investice. Snížením spotřeby energie do-

chází ke snížení nákladů souvisejících se spotřebou energie a úspory nákladů jsou využívány k postupným splátkám investice na realizaci naplánovaných energeticky úsporných opatření. Poskytovatel takových služeb ve smlouvě ručí za to, že plánovaný objem úspor skutečně dosáhne. Pokud by se tak nestalo, dostane zaplacen o tolik méně, kolik činí rozdíl vůči nedosaženému objemu úspor. Pro zákazníka to znamená jistotu, že projekt bude úspěšný. Příprava projektu je sice admini-

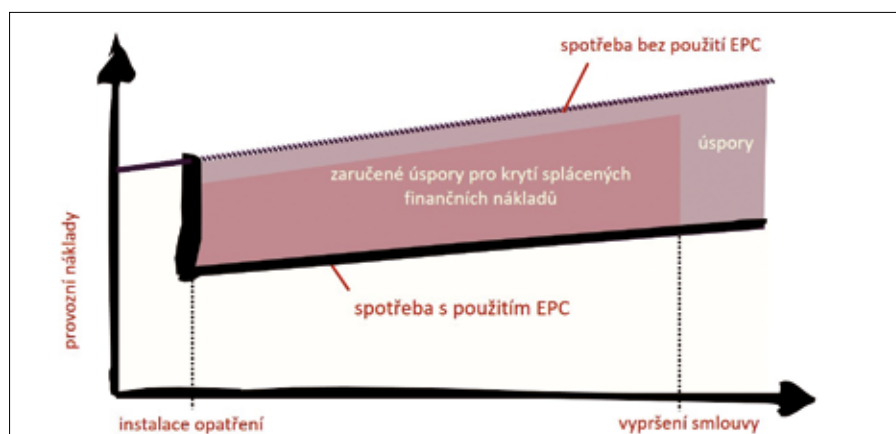
strativně náročnější, ale při dobré přípravě se vždy vyplácí.

Vhodné typy objektů pro EPC

EPC projekty jsou uplatněné především ve veřejném sektoru, ale lze je i uplatnit u podnikatelských objektů. Uplatnění se nachází zejména v budovách škol, ve zdravotnických objektech, kterými jsou nemocnice, polikliniky nebo léčebny, a v ostatních veřejných budovách, jako jsou administrativní objekty, kulturní zařízení, plavecké bazény, zimní stadiony a podobně. Při realizaci projektu se jedná zejména o opatření spojená s užíváním budovy, která se dotýkají vytápění, přípravy teplé vody, ventilace, chlazení, osvětlení, provádění energetického managementu nebo i instalace obnovitelných zdrojů. Základním opatřením ovšem bývá zejména systém automatizace a řízení spotřeby energie v budovách. U projektů EPC jsou poslední dobou řešena také opatření týkající se obálky budovy, kdy jde o zateplení budov, výměnu oken a dveří, zastínění budov a podobně.

Výhody metody EPC pro municipality

Velmi zajímavá může být uvedená forma podpory zejména pro města a obce. ČMZRB zprostředkovává zpracování veškerých potřebných dokumentů a příjemce podpory se bude podílet na celkových nákladech jen z deseti procent. Devadesát

procent způsobilých výdajů bude hrazena z programu ELENA. Kromě toho bude zajištěn výběr odborníků, kteří zpracují potřebné dokumenty a provedou zástupce municipality celým procesem přípravy energeticky úsporného projektu, takže nebude nutné zajišťovat výběrová řízení na jednotlivé fáze přípravy. Subjekt ve veřejném sektoru tedy obdrží celou přípravu kvalitního úsporného projektu na klíč. Bude ovšem nutné na přípravě projektu aktivně spolupracovat včetně podílení se na výběru poskytovatele energetických služeb, tedy firmy ESCO.

Podpora z programu ELENA

Metoda EPC byla v minulosti většinou řešena bez dotací. V posledních letech jsou projekty kombinovány s přijetím dotace z některého z dotačních programů, jako jsou Operační program Životní prostředí pro veřejný sektor nebo Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost. S tím se počítá i do budoucna, kdy půjde opět o OP ŽP, a navíc by mělo být možné EPC projekt kombinovat s čerpáním i z jiných programů, které jsou připravovány, ať už je to Ná-

rodní fond obnovy, Modernizační fond nebo Fond spravedlivé transformace. To je však ještě ve fázi přípravy. ČMZRB ovšem nabízí také své standardní produkty, kterými jsou záruční mechanismy. Ty by mělo být možné poskytovat městům, obcím a krajům a bude možné využít také zvýhodněné úvěry, například na komplexnější infrastrukturní projekty.

Vladimír Sochor
www.usporyelena.cz
www.cmzrb.cz/mesta

Budoucnost Evropy je i naší budoucností

Začátkem května letošního roku byla zahájena Konference o budoucnosti Evropy. Jedná se o vůbec první podobnou akci, jejímž cílem je zapojit co nejširší evropskou veřejnost do debaty o budoucím směřování „starého kontinentu“. Konference byla slavnostně zahájena 9. května a jejím hlavním záměrem je umožnit nám, občanům EU, vyjádřit nejen naše potřeby a názory, ale také návrhy směřující k zajištění co nejlepších životních podmínek našich potomků.

Přípravy na Konferenci o budoucnosti Evropy zahájila v březnu letošního roku Evropská komise ve spolupráci s Radou EU a Evropským parlamentem. Evropský výbor regionů bude fungovat v roli pozorovatele. Jejím cílem je přiblížit aktuální témata běžným občanům a pozvat je k diskusi. Zároveň má tato forma komunikace s veřejností přispět k podpoře demokracie v Evropě a posílení role občanů v rozhodovacím procesu a stanovování priorit.

Konference o budoucnosti Evropy bude mít především podobu nejrozličnějších diskusí ve všech členských státech na národní, regionální i místní úrovni, do nichž se zapojí jak občané, tak odborníci na danou oblast. Budou tak moci sdílet své myšlenky a názory a přispět k budoucímu směřování Evropy. Tato podoba veřejného dialogu je zcela nová a nabízí možnost otevřeného a transparentního sdílení názorů na řadu aktuálních priorit a výzev. Diskuse mohou pořádat evropské, národní, regionální i místní orgány, jakož i zástupci občanské společnosti a další aktéři. Na úrovni ČR celý proces konference koordinuje Úřad vlády ve spolupráci se Zastoupením Evropské komise v ČR a Kanceláří Evropského parlamentu.

Jak se zapojit do diskuse

Diskuse bude mimo jiné probíhat v on-line prostředí pomocí celoevropské interaktivní platformy. Na webové stránce <https://futureu.europa.eu/> si jednoduše vyberete témata, k nimž se chcete vyjádřit, a můžete navrhnout i vlastní. Dále se zde můžete podělit o svůj nápad či názor, zú-

častnit se akce nebo uspořádat vlastní akci. Pokud to aktuální podmínky dovolí, budou kromě on-line diskusí probíhat rovněž prezenční akce a debaty. Aktivita v rámci konference by měly trvat dva roky.

Diskutována budou tato témata:

- Změna klimatu a životní prostředí
- Zdraví
- Silnější ekonomika, sociální spravedlnost a pracovní místa
- EU ve světě
- Hodnoty a práva, právní stát, bezpečnost
- Digitální transformace
- Evropská demokracie
- Migrace
- Vzdělávání, kultura, mládež a sport
- Jiné nápady (možnost vznést další téma)

V rámci Konference již některé debaty proběhly. Evropský výbor regionů pořádal 21. dubna on-line debatu „Budoucnost přeshraniční spolupráce a hraničních regionů v Evropě“ zaměřenou na téma přeshraniční spolupráce, její možnosti a budoucnost. Lidé žijící v příhraničních regionech potřebují řešit například přístup ke zdravotní péči, sociálním službám či dojíždění

do zaměstnání s přihlédnutím ke specifickým oblastem u hranic. Díky tomuto setkání mohli vyjádřit své potřeby a názory na budoucí podobu přeshraniční spolupráce.

Co bude dál s výstupy z diskusí

Veškeré příspěvky do diskusí, názory a výstupy z jednání budou soustřeďovány a zpracovány v rámci plenárních jednání konference. Tato jednání by měla probíhat jednou za šest měsíců a účastnit se jich budou zástupci Evropské komise, Evropského parlamentu, Rady EU, parlamentů členských států i samotní občané, dále zástupci Evropského výboru regionů a Evropského hospodářského a sociálního výboru a občanské společnosti. Výstupem těchto jednání pak budou konkrétní doporučení, z nichž vzniknou závěry a ty budou fungovat jako vodítko pro další směřování EU.

Konference o budoucnosti Evropy je v tuto chvíli na samém počátku. Budeme vás nadále informovat o souvisejících akcích, diskusích a aktuálních událostech, abychom se my všichni mohli zapojit a přispět tak k utváření budoucí podoby Evropy. Informace najdete rovněž na webu Svazu v sekci činnosti EU a mezinárodní spolupráce nebo na portálu Euroskop.cz. V případě dotazů můžete kontaktovat Barboru Láničkovou z Kanceláře Svazu: lanickova@smocr.cz.

Ing. Barbora Láničková
Sekce regionálního rozvoje
a zahraničních vztahů
(s využitím informací dostupných
na www.euroskop.cz)

Cestovní ruch – jak to vlastně funguje?

Cestovní ruch je významné hospodářské odvětví, které ještě v roce 2019 generovalo 2,9 % HDP České republiky a zaměstnávalo téměř 250 000 osob. Pokud hovoříme o cestovním ruchu a jeho významu, musíme vnímat jeho multiplikační efekty, které vyplývají z vlivu tohoto sektoru na další odvětví národního hospodářství. Cestovní ruch ovlivňuje zejména tvorbu pracovních příležitostí, a tedy i zaměstnanost, příjmy do místních rozpočtů a rozvoj územních celků a podporuje další investice. Tato oblast dostala v této době tzv. na frak. Rozhodli jsme se přiblížit vám jeho fungování a nastavení v České republice včetně možností měst a obcí na něm participovat.

Cestovní ruch v České republice byl v loňském roce silně zasažen pandemií covid-19. Po slibném začátku roku přišlo zpomalení téměř na nulu, které se podařilo krátkodobě oživit v hlavní letní sezóně. Příjezdový cestovní ruch se v roce 2020 propadl o téměř 75 %, domácí cestovní ruch, i přes velmi silnou hlavní sezónu, poklesl o 28 %. Situace tohoto odvětví je tak v současné době tristní, ale aktéři v něm se nevzdávají.

Jedním z problémů je to, že tento významný hospodářský obor však doposud nemá zakotvenou jasnou legislativní oporu. Je to již více než deset let, kdy Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR) s řadou odborníků z oblasti cestovního ruchu začalo pracovat na návrzích zákona o cestovním ruchu (dále jen „zákon“). Stejně tak, jako se měnilo vedení odboru cestovního ruchu MMR, tak se měnily také návrhy zákona. V současné době je slyšet více o překážkách přijetí takového zákona než o jeho příležitostech. Přitom právě tento obor, tak silně zasažený pandemií covid-19, by si zasloužil mimořádnou pozornost a právní oporu.

Od zákona jsme si slibovali především jasné nastavení systému řízení a s tím spojený systém financování cestovního ruchu. Stačí, aby se část prostředků, které cestovní ruch generuje, systematicky opět do rozvoje tohoto sektoru vracela. Tento obor, který je schopen generovat nemalé prostředky (což do roku 2019 prokazoval a věříme, že opět

bude), je jedním z oborů, který nepotřebuje dotace, ale investice, které se v krátkém čase zhodnotí. K tomuto dlužno poznamenat maličkou vsuvkou, že fungující cestovní ruch a v něm fungující soukromý sektor (podnikatelé) přináší daňové výnosy, které zčásti v samotném důsledku přináší zisk do rozpočtu té které obce. Je tedy zřejmé, že podpora cestovního ruchu a všech subjektů v něm participujících je i z tohoto úhlu pohledu nezbytná.

Chybějící systém řízení cestovního ruchu se MMR rozhodlo do jisté míry nahradit systémem organizací destinačního managementu (DMO). DMO je založen na fungování ve více úrovních:

1. národní – ta je zastoupena agenturou CzechTourism (tj. Českou centrálou cestovního ruchu), která je příspěvkovou organizací zřízenou MMR),
2. krajské – v této úrovni jsou krajské DMO založené kraji,
3. oblastní – zde fungují DMO založené městy, obcemi a dalšími partnery v dané oblasti,
4. lokální DMO – tedy DMO působící na místní úrovni.

Tyto DMO ve svém celku vytvářejí tzv. pyramidu, kdy fungování této pyramidy by mělo být nastaveno oběma směry – od agentury CzechTourism směrem dolů, ale i od lokálních DMO směrem nahoru. Jen tak je zajištěno plnění tzv. systému 3K. DMO by tedy měly být velmi úzce provázané a jak již uvádíme, spolupracovat na tzv. systému 3K. A co tento systém 3K znamená? Jedná se o systém komunikace, koordinace, kooperace.

Systém 3K zahrnuje základní zásady pro rozvoj cestovního ruchu, které jsou podmínkou činnosti destinačního managementu: zásada úzké vzájemné komunikace, informovanosti, vzájemné otevřenosti. Koordinace aktivit, termínů pořádání akcí, stejně tak jako vzájemná kooperace či spolupráce nám umožňuje větší využití turistického potenciálu destinace, prodloužení pobytu návštěvníků v území, efektivnější a hospodárnější nakládání s finančními prostředky, ať už v rámci marketingových aktivit, vzdělávání pracovníků v cestovním ruchu a mnoha dalších činnostech.

V příštím čísle bychom se rádi věnovali otázce jednotlivých úrovní DMO, které bychom si přiblížili.

*Zuzana Vojtová, Asociace organizací cestovního ruchu, z. s. p. o.
Linda Jelínková, Magistrát města Brna
Alena Klimtová, Legislativní a právní sekce Svazu*

Digitalizace stavebního řízení

Svaz se rozhodl s ohledem na dosavadní vývoj oslovit gesční místa, zejména Ministerstvo pro místní rozvoj či vládní zmocněnce pro informační technologie a digitalizaci Vladimíra Dzurilly, aby s ním diskutovali otázku již provedených a připravovaných kroků k digitalizaci stavebního řízení. Problém digitalizace stavebního řízení je třeba dle našeho názoru průběžně řešit a informovat města a obce o přípravách,

průběhu, financování, požadavcích a dalších podrobnostech. Ministerstvo pro místní rozvoj tak obdrželo několik bodů, otázek, které nás nyní nejvíce zajímají. Komise pro informatiku současně nabídla, že by bylo vhodné, aby byla provedena zkouška či test za účelem zjištění, co vše bude třeba v rámci systémů učinit a získat k tomu hrubé nacenění. Neboť se jednalo teprve o první zasedání takto uskupené nefor-

mální pracovní skupiny, nebyly ještě přijaty žádné závěry a vše je v běhu. Svaz však řešení otázky digitalizace stavebního řízení bez ohledu na výsledek rekonstrukce stavebního práva vnímá jako naprosto zásadní. Budou následovat další jednání s partnery v této oblasti, o nichž vás budeme informovat.

*Mgr. Alena Klimtová, DiS.
Legislativní a právní sekce*

Příprava Fondu pro spravedlivou transformaci pokračuje

Jelikož je Evropská unie odhodlána stát se do roku 2050 prvním uskupením zemí na světě, které bude klimaticky neutrální, jsou nyní v přípravě nástroje, které mají napomoci dosáhnout tohoto cíle. Mezi jedno z těchto opatření patří vznik Fondu pro spravedlivou transformaci, který bude v následujících letech přinášet nové prostředky do transformací nejvíce postižených regionů. V rámci České republiky se jedná o tři české uhelné regiony – Moravskoslezský, Karlovarský a Ústecký kraj si mohou v následujících sedmi letech rozdělit cca 44 miliard korun z nového Fondu spravedlivé transformace. Na následujících řádcích přinášíme informace o tom, jak pokročila příprava tohoto nového operačního programu.

Důvody vzniku

Hlavním smyslem a rovněž cílem Fondu pro spravedlivou transformaci je pomoci území, které se z důvodu procesu transformace na klimaticky neutrální ekonomiku Evropské unie do roku 2050 potýkají a zejména v následujících letech budou potýkat se závažnými sociálně-ekonomickými problémy. Mezi tyto regiony patří zejména oblasti, kde dochází k útlumu těžby uhlí. Zaměřovat by se měl zejména na vytváření nových pracovních míst, pomoc pracovníkům při přechodu do jiných odvětví i obnovu území po těžbě uhlí či návazném průmyslu.

Operační program Spravedlivá transformace

Operační program Spravedlivá transformace je pro období 2021–2027 zcela novým programem zaměřeným na řešení negativních dopadů odklonu od uhlí v nejvíce zasažených regionech. Program je naplánován na evropské programové období 2021–2027. Způsobilost výdajů proto bude umožněna od roku 2021 až

do roku 2029 (v rámci nového programového období je sice i nadále platné pravidlo $n+3$, nicméně v posledním roce bude uplatněno pouze $n+2$, o tomto jsme již informovali v roce 2020), kdy bude program finálně uzavřen. Cílem podpory je především zajistit dostatek pracovních míst pro pracovníky, kteří odcházejí z uhelného průmyslu. Neméně důležité je i zabezpečit obnovu krajiny, jež byla těžbou uhlí zasažena.

Cílem programu je, aby prostředky z Fondu spravedlivé transformace směřovaly do oblastí, které ostatní operační programy nepokrývají. Pro dotčené kraje to jsou finanční prostředky navíc oproti ostat-

ním regionům. Operační program bude gesčně náležet pod Ministerstvo životního prostředí (zprostředkujícím subjektem je určen Státní fond životního prostředí). Pro zjednodušení administrace programu na úrovni Ministerstva životního prostředí se předpokládá, že program bude podporovat jak samostatné projekty, tak větší grantová (či jiná) schémata (viz „kotlíkové dotace“).

Program bude podporovat celou řadu žadatelů: obce, kraje, malé a střední podniky, univerzity, výzkumné instituce a další. Podporovat bude možné i velké podniky, a to včetně podniků zařazených v systému obchodování s emisními povolenkami.

Předpokládaný harmonogram

2.Q 2021 – 3.Q 2021	schválení operačního programu vládou, začátek formálních jednání s Evropskou komisí
4.Q 2021	zveřejnění podrobných podmínek podpory pro žadatele a zveřejnění orientačního plánu výzev k podávání žádostí o podporu
1.Q 2022	schválení operačního programu Evropskou komisí, začátek příjmu žádostí o podporu

Takové investice musí být ovšem výslovně uvedeny v plánu spravedlivé územní transformace a musí mít zpracovanou analýzu vlivu investice na pracovní místa v regionu.

Přesné znění operačního programu je nyní v přípravě, předpokládá se, že první návrh bude zveřejněn v polovině tohoto roku. Návrh operačního programu bude vycházet z Plánu spravedlivé územní transformace, který v současné době připravuje Ministerstvo pro místní rozvoj ve spolupráci se členy tzv. Transformační platformy, mezi něž patří také Svaz.

Klíčové aspekty projektových záměrů

1. **transformační potenciál** (projekty by měly napomáhat k transformaci ekonomiky – hodnotit se souvislost s odklonem od uhlí, další přidaná hodnota, synergické efekty)
2. **příspěvek k naplňování energeticko-klimatických cílů** (např.: snižování emisí CO₂ a zvyšování energetické účinnosti)
3. **vliv na zaměstnanost** (rekvalifikace související s transformačním procesem, tvorba míst v sektoru obnovitelných zdrojů energie a tvorba míst v dalších sektorech ekonomiky)

*Mgr. Pavlína Toporská
Sekce regionálního rozvoje
a zahraničních vztahů*

Prioritní témata Fondu pro spravedlivou transformaci

(aktuální k 29. 03. 2021)

- a) produktivní investice do malých a středních podniků, včetně mikropodniků a začínajících podniků, které vedou k hospodářské diverzifikaci, modernizaci a přeměně
- b) investice do zakládání nových podniků, mimo jiné prostřednictvím podnikatelských inkubátorů a poradenských služeb, které vedou k vytváření pracovních míst
- c) investice do činností v oblasti výzkumu a inovací, prováděných mimo jiné vysokými školami a veřejnými výzkumnými institucemi, a podpora přenosu pokročilých technologií
- d) investice do zavádění technologií, jakož i do systémů a infrastruktur pro cenově dostupnou čistou energii, včetně technologií skladování energie, a do snižování emisí skleníkových plynů
- e) investice do energie z obnovitelných zdrojů v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001, včetně kritérií udržitelnosti v ní stanovených, a do energetické účinnosti, mimo jiné za účelem snížení energetické chudoby
- f) investice do inteligentní a udržitelné místní mobility, včetně dekarbonizace odvětví místní dopravy a jeho infrastruktury
- g) investice do rekonstrukce a modernizace sítí dálkového vytápění s cílem zlepšit energetickou účinnost systémů dálkového vytápění a investice do výroby tepla, pokud jsou založeny výhradně na obnovitelných zdrojích energie
- h) investice do digitalizace, digitálních inovací a digitálního propojení
- i) investice do projektů v oblastech regenerace a dekontaminace brownfieldů, rekultivace půdy a v případě potřeby také zelené infrastruktury a nového využití, s přihlédnutím k zásadě „znečišťovatel platí“
- j) investice do posílení oběhového hospodářství mimo jiné předcházením vzniku odpadů, jejich snižováním, účinným využíváním zdrojů, opětovným používáním a recyklací
- k) zvyšování kvalifikace a rekvalifikace pracovníků a uchazečů o zaměstnání
- l) pomoc uchazečům o zaměstnání při hledání zaměstnání
- m) aktivní začleňování uchazečů o zaměstnání
- n) jiné činnosti v oblasti vzdělávání a sociálního začleňování a v řádně odůvodněných případech investice do infrastruktury pro účely školicích středisek a zařízení péče o děti a seniory, jak je uvedeno v plánech spravedlivé územní transformace v souladu s článkem 11

Priority místních samospráv

Dne 4. května 2021 představil CEMR v diskusi s hosty klíčové priority místních samospráv v oblasti rozvoje venkova. Shrnujeme to nejdůležitější.

Místní a regionální samosprávy jsou klíčovými hnacími silami revitalizace venkovských a odlehklých oblastí

Evropská komise v současné době finalizuje svou dlouhodobou vizi pro venkovské oblasti. Tento očekávaný dokument věnovaný výzvám současných venkovských oblastí, rozvoji venkova a revitalizaci krajiny má být zveřejněn 23. června tohoto roku. Rada evropských samospráv a regionů CEMR, jejímž aktivním členem je také SMO ČR, uspořádala dne 4. května on-line akci věnovanou největším výzvám, kterým čelí místní samosprávy ve venkovských oblastech, jejich možné roli v následujícím období. CEMR při této příležitosti představil doporučení ze strany samospráv pro připravovanou vizi EU.

„Je stále jasnější, že význam venkovských oblastí je nedoceněn. Podle veřejné konzultace Komise se 56 % obyvatel venkovských oblastí cítí opomenuto. Touto iniciativou tedy zahajujeme proces, který bude pokračovat až do roku 2040 a dále,“ prohlásil host panelu Mario Milouchev, ředitel pro rozvoj venkova z DG AGRI Evropské komise. Zásadní jsou podle něj především rozvinutá infrastruktura, zejména veřejná doprava, přístup k základním službám a vybavení – voda, elektřina, banky, pošty, tedy ty oblasti, které i české samosprávy aktuálně velmi intenzivně řeší. Podle Enrique Garcilaza z OECD je třeba klást důraz na inovace, podporu růstu malých a středních podniků, předvídání demografických vzorců a digitalizaci poskytovaných služeb. OECD zveřejnilo na konci roku 2020 publikaci věnovanou právě venkovským oblastem pod názvem *Rural Wellbeing*, kde na základě aktuálních dat a šetření identifikují řadu příležitostí pro budoucí vývoj venkovských oblastí.

Když hovoříme o venkovských oblastech, „je v sázce také demokracie: nedostatečné investice a opomenutá území vedou k většímu rozdělení společnosti,“ řekl ve svém vystoupení Steven Heddle, člen rady Orkney Islands (COSLA) a mluvčí CEMR pro územní rozvoj. Velké množství oblastí, které se potýkají s nedostatečným přístupem k veřejným službám nebo zaměstnání, je právě na venkově. Proto by z jeho pohledu téma

venkova mělo být oficiální součástí právě začínající Konference o budoucnosti Evropy a nejen součástí v rámci debat o politice soudržnosti nebo zemědělství. EU je jistě součástí odpovědi na situaci venkovských oblastí, nemůže ovšem problémy vyřešit sama. Musí více zapojit místní a regionální vlády jako hnací síly dlouhodobého územního rozvoje.

Jedním z klíčových aspektů je v tomto kontextu přístup k fondům. Venkovské obce nemají vždy prostředky k mobilizaci fondů EU. „Otázka zdrojů je klíčová. Buď ji musíme posílit, nebo zjednodušit fondy EU, zejména ve venkovských oblastech. Nemůžeme mít stejné požadavky na projekt rozvoje železnic jako na dotaci 10 000 eur pro místní knihovnu,“ prohlásil Thibault Guignard, starosta Plœuc-l'Hermitage (AFCCRE) a prezident LEADER France. Kromě toho „musíme politice EU přidat venkovský rozměr,“ dodal. Pandemie koronaviru rovněž ukázala potenciál venkovských oblastí při řešení změny klimatu. Kvůli zkušenosti z období pandemie covid se lidé vracejí na venkov: „S pracovními místy, dostupným bydlením, dobrými internetovými sítěmi, zdravotní péčí a školami... nebude třeba dojíždět na dlouhé vzdálenosti, což také pomůže snížit emise,“ argumentoval další z panelistů, Dr. Walter Leiss, generální tajemník Rakouského sdružení obcí.

Co může udělat EU?

Nedávný průzkum CEMR (k dispozici na webu Svazu) ukazuje překážky přístupu k fondům EU, s nimiž se místní a regionální samosprávy setkávají ve venkovských oblastech. Respondenti zdůraznili, že je obtížné kombinovat financování EU s národním a regionálním financováním, ačkoli

kombinované využívání finančních prostředků na konkrétním území by zajistilo koherentní využívání zdrojů. Respondenti rovněž poukázali na nesoulad mezi fondy a realitou v praxi: zatímco fondy EU jsou považovány za účinné při řešení problémů, jako je znečištění, chudoba a nezaměstnanost, v mnoha případech neřeší naléhavé problémy venkova, jako je vylidňování, digitální propast nebo nedostatek veřejné dopravy.

Abychom těmto problémům čelili úspěšně, měly by nejen specializované programy soudržnosti a zemědělské programy EU podporovat venkovské oblasti, ale také obnova po covid (NextGenEU) by se měla více zaměřit také na venkov. „V Evropském parlamentu zdůrazňujeme význam politiky soudržnosti pro zmenšení rozdílů mezi venkovskými a městskými oblastmi,“ uvedl europoslanec Erik Bergkvist, člen výboru REGI a meziskupiny RUMRA a Smart Villages. „Nástroj obnovy a odolnosti EU bude také hrát klíčovou roli. Potřebujeme internet a širokopásmové připojení k instalaci 5G, abychom nakonec mohli mít například drony pro přepravu zásob ve venkovských oblastech.“ V nedávno schváleném českém Národním plánu obnovy je digitalizace zastoupena v pilíři 1 Digitální transformace s alokací 28,3 miliard a její efekt do území by skutečně mohl být značný.

Jsme v počátečním bodu úvah o tom, jak by měla vypadat venkovská Evropa v roce 2040. Pro CEMR jako zástupce evropských samospráv je jedna věc jistá: pokud chce EU úspěšně oživit venkovské a odlehklé oblasti, musí plně uznat místní a regionální vlády jako hnací síly pro dlouhodobou vizi EU, více se na ně zaměřit a usnadnit jim přístup k fondům EU. V tomto smyslu bude CEMR ovlivňovat evropskou politiku na nejvyšší úrovni a prosazovat tak i zájmy českých samospráv.

Zdroje stejně jako všechny zmíněné dokumenty najdete na webových stránkách www.smocr.cz v sekci Činnost/CEMR.

*Mgr. Monika Štěpánová
Sekce regionálního rozvoje
a zahraničních vztahů*

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Letní ESA z ESA

Pro letní období, kdy se děje minimum událostí, které by byly mediálně významné, se vžilo označení „okurková sezóna“. V rámci projektu „Efektivní správa obcí“ (ESO) letos okurková sezóna nehrozí. Projektový tým ESO na červenec a srpen chystá celou řadu atraktivních vzdělávacích aktivit. Všechny proběhnou v on-line formě. Půjde většinou o žádaná témata, která slavila úspěch v uplynulém období. Nebudou však chybět ani premiéry. Na co konkrétně se můžete těšit?

Zaměříme se např. na **aplikaci správního řádu** v podmínkách obcí, městysů, (statutárních) měst a krajů. Pokračovat bude oblíbený cyklus webinářů „Páteční matiné se správním řádem“ a reprízovány budou některé části cyklu akreditovaných on-line kurzů „Správní řád od A do Z“ (např. „Doručování“). Své místo v letní nabídce má také novinka – „Správní řád v kostce“.

K **největším „hitům“ 1. pololetí 2021** patřily kurzy počítačových dovedností (např. „Excel pro začátečníky“ a „Excel pro mírně pokročilé“) nebo kurz „Čeština v úřední praxi“. Také ty naleznete

v harmonogramu vzdělávacích akcí na červenec a srpen. Věnovat se budeme také některým **obecnějším tématům**, jejichž znalost je užitečná pro všechny úředníky bez ohledu na vykonávanou odbornou agendu. Patří sem např. kurzy „Veřejná správa v kostce“ nebo „Zákon o obcích (nejen) v kontextu hospodaření“.

Na on-line kurzy nebo webináře se můžete přihlásit prostřednictvím našeho webu www.projekteso.cz v sekci ON-LINE KURZY. Zde jsou také k dispozici podrobnější informace (např. časové rozpětí, program, lektorské zajištění).

Nabídka kurzů

9. 7. 2021	Páteční matiné se správním řádem: Správní trestání v oblasti školství
13. 7. 2021	Veřejná správa v kostce
15. 7. 2021	Správní řád v kostce
19. 7. 2021	Excel pro začátečníky
20. a 22. 7. 2021	Správní řád od A do Z - Opravné prostředky
20. 7. 2021	Zákon o obcích (nejen) v kontextu hospodaření (on-line kurz) 1. část
22. 7. 2021	Zákon o obcích (nejen) v kontextu hospodaření (on-line kurz) 2. část
23. 7. 2021	Komunikační dovednosti úředníka v řešení konfliktů
23. 7. 2021	Páteční matiné se správním řádem: Nahlížení do spisu
27. 7. 2021	Jak si vytvořit svůj systém výkonnosti v pracovním a osobním životě
3. 8. 2021	Veřejná správa v kostce
5. 8. 2021	Správní řád v kostce
5. 8. 2021	Zvládání zátěžových situací v krizových situacích ve veřejné správě
6. 8. 2021	Páteční matiné se správním řádem: Doručování (s akcentem na datové schránky)
10. 8. 2021	Páteční matiné se správním řádem: Zajímavé závěry poradního sboru ministra vnitra
16. 8. 2021	Emoční inteligence v osobním a pracovním životě
17. 8. 2021	Správní řád od A do Z – Doručování 1. část
18. 8. 2021	Asertivní komunikace v praxi úředníka – jak se prosadit, jak prosadit řešení
19. 8. 2021	Správní řád od A do Z – Doručování 2. část
23. 8. 2021	Práce se stresem a prevence syndromu vyhoření
27. 8. 2021	Principy vyjednávání s obtížnými lidmi aneb Jak překonat nesouhlas
30. 8. 2021	Čeština v úřední praxi

Zeptali jsme se

Mgr. Radim Rouč
tajemník, Český Krumlov

Jaký přínos měly dosud vzdělávací produkty projektu ESO pro váš region?

Přínos měly značný a ukázalo se to zejména v posledním roce, který silně zasáhl i oblast vzdělávání. Kurzy umožňují ÚSC nejenom plnit požadavky na povinné vzdělávání, ale i smysluplně a ekonomicky rozvíjet dovednosti svých zaměstnanců způsobem, který je bezpečný a pohodlný pro všechny zúčastněné.

O která témata vzdělávání z nabídky projektu ESO je ve vašem regionu největší zájem a proč?

Všechna ÚSC deklarují zájem zejména o tzv. tvrdé dovednosti, tj. vzdělávání v oblasti konkrétních právních předpisů či oblastí. V praxi je pak ale zřejmé, že hojně využívají i jindy obtížně dostupnou či obhajitelnou nabídku z oblasti měkkých dovedností, ať už jde o jazykové, osobnostní, manažerské atp. Šíře nabídky kurzů ESO je v tomto velmi příhodná.

V tomto čísle se podíváme, jak začínal starosta Břidličné **Miroslav Kladníček**. Co všechno nám sdělil? A co je pro něho velmi důležité? Dejte se do čtení, dozvíte se.

Břidličná mění svou tvář

Neměl jsem nikdy ambice stát se starostou, ale když první dva kandidáti na post starosty odstoupili, přišlo na řadu tzv. krizové řešení, nemám totiž ve zvyku couvnout před problémy. Chtěli jsme přece provést změny, chtěli jsme přece měnit Břidličnou.

Úřad starosty jsem měl předaný za 15 minut. „Tady jsou klíče od kanceláře, mobil a heslo k počítači“. Toť vše. Očekával bych od svého předchůdce, který ve funkci starosty strávil dvě volební období, a jistě za tu dobu načerpal z tohoto úřadu spoustu zkušeností, že se se mnou bude chtít o tyto zkušenosti podělit a poradit mi, na co si dát pozor. Nestalo se. A tak hozen do vody, začal jsem plavat.

Nemyslel jsem si, že úřad starosty je tak náročný a složitý. Než jsem se se všemi těmi zákony, předpisy, vyhláškami a směr-

mohli starostové ze SOR (Sdružení obcí Rýmařovska), z nichž většina měla už za sebou dvě i více volebních období. Velice si jejich pomoci cením. Při jedné schůzce SOR mi bylo řečeno „Víš, Břidličná je v realizaci velkých oprav a investičních akcí ve velkém skluzu. S tím se mělo začít již před lety.“ Na tomto sice velice tvrdím, ale pravdivým výroku začalo vedení města budovat svou filozofii: přestat mluvit o tom, co by se mělo, ale začít s okamžitou realizací. Vždyť o regeneraci panelových sídlišť se mluvilo již od roku 2011. O havarijním stavu kanalizace ve Vajglově se vědělo také již pěkně dlouho. A ve výčtu takových, co by se mělo, bych mohl pokračovat.

Kde ale začít, když na stole nebyl ani jeden rozpracovaný, natož tak hotový pro-

Starostuji již druhé volební období, manželka ve funkci místostarostky také. Narodil jsem se v roce 1951. Mezi moje záliby patří zejména sport, a to fotbal, tenis a badminton. Rád chodím na kulturní akce.

nicemi seznámil a začal se v nich alespoň trochu orientovat, uběhla hezká řádka měsíců. Hodně mi v mých začátcích po-

jekt na realizaci investičních akcí, popř. velkých oprav. Začali jsme tedy se schůzkami se spoluobčany, a myslím si, že to byl

dobrý počín. Připomínky spoluobčanů byly zakomponovány do programu Rozvoje města do roku 2020 a mnohé z nich se podařilo realizovat, anebo jsou projektově připraveny pro následnou realizaci. Tímto bych chtěl poděkovat všem spoluobčanům, kteří se těchto schůzek zúčastnili a svými názory a připomínkami se spolupodíleli na následných změnách. Uznání zaslouží také spoluobčané, kteří se ať již osobně či písemně vyjadřovali k dění ve městě a dokázali nejen zkritizovat, ale i pochválit.

Cesta od rozhodnutí k vlastní realizaci bývá velmi zdlouhavá

K napsání tohoto příběhu mne vyprovokoval občan, který se zeptal:

„A kdy se v Břidličné konečně začne něco dít?“ Byl bych mnohem radši, kdyby on a další zvědaví občané přišli na veřejné zasedání zastupitelstva, čímž by otevřeně ukázali svůj skutečný zájem o dění v Břidličné. Je třeba si uvědomit, že cesta od rozhodnutí po vlastní realizaci akce, je někdy velmi zdoluhavá. Právě na zastupitelstvu města, kde se projednává stav realizací všech akcí města, se určitě k aktuálnímu stavu realizací dozvíte nejvíc. Při realizaci menších oprav je tento proces podstatně kratší než při realizaci náročnějších oprav nebo investičních akcí. Větší akce vyžadují zpracování projektové dokumentace pro územní rozhodnutí a dále projektovou dokumentaci pro stavební povolení.

problémy, například s majiteli pozemků, může trvat i podstatně déle. Poté následuje další tzv. schvalovací martyrium: schválení, popřípadě doporučení rady města zastupitelstvu města na schválení zadávací dokumentace k realizaci, výběrové řízení na vlastní realizaci a schválení vítězné firmy.

Informovaný občan nad zlato

Už z dálky se na mě usmíval. V jeho tváři chyběl onen jízlivý a pochybovačný úsměv, kterým mě zdravil při našem posledním setkání. „Tak co, už se ti nezdá, že se nic neděje?“ zeptal jsem se. Překvapilo mě, že hned přešel k hodnocení prací na regeneraci Jesenické ulice. Bylo vidět, že má přehled o tom, co se děje na „jeho“ ulici a veli-

ce kladně hodnotil práci provádějící firmy. A pak mě zasypal otázkami. Zda se bude pokračovat v dalších etapách na regeneraci Jesenické ulice, jak to vypadá s ulicí Polní a dalšími. Ubezpečil jsem ho, že naším zájmem je všechny projekty co nejdříve dokončit. Když se zeptal, zda už máme i na příští rok připraveny projekty na další investiční akce, došlo mi, že se náš poslední rozhovor neminul účinkem, protože pochopil, že od rozhodnutí po realizaci vede cesta právě přes projekty, a je to cesta někdy velmi dlouhá. A tak jsem začal s výčtem akcí, které by se měly realizovat v příštím roce. Uznale pokýval hlavou a pak mi položil poslední otázku: „Proč je zavřený krytý bazén – slyšel jsem, že ho nechal zavřít nějaký úřední šiml, co to je?“ „Víš, to je fenomén, s kterým se potýkají na mnoha úřadech – drží se striktně litery zákona a nehledají se cesty ke spolupráci a možnosti, jak případně pochybení co nejcitlivěji napravit. Jsou však také úřady, kde tento živočich vyhnul, a věř mi, že se jim tam dýchá daleko volněji.“

Chvilí přešlapoval na místě a na jeho rtech, jako bych vyčetl nějakou peprnou poznámku, ale raději ji polkl. Rozloučili jsme se a já odcházel s pocitem, že jsem dnes hovořil s úplně jiným člověkem než při našem posledním setkání, člověkem, který sleduje, co se ve městě děje a tyto změny dokáže ocenit.

Miroslav Kladníček
starosta města

Břidličná je město ležící v okrese Bruntál, východně od Rýmařova. Žije zde přibližně 3100 obyvatel a její katastrální území má rozlohu 2577 ha.

Právní poradna v současné době funguje již třetím rokem a v databázi je přibližně 2900 dotazů a odpovědí. Připomínáme, že každá členská obec má možnost mít až 11 individuálních přístupů. Chod právní poradny hradí v rozsahu pěti dotazů ročně na každou členskou obec Svaz. Veškeré odpovědi jsou stále upravovány, odpovídají aktuální legislativě. Hledejte na **www.poradnaproobce.cz** nebo na stránkách Svazu **www.smocr.cz**. V průběhu roku 2019 zavedla také nové služby – byla propojena s texty právních předpisů a novinkou jsou také automatické dokumenty (zatím vzory několika obecně závazných vyhlášek, smluv a záměrů). Aktuálně Poradnu pro obce využívá více než 3000 obcí a dobrovolných svazků obcí.

Zeptali jste se...

Obec plánuje rekonstrukci kapličky. Ta z části zasahuje do soukromého pozemku. Dle projektu je třeba na soukromém pozemku odstranit část plotu s podezdívkou, aby bylo možné zajistit důkladné odvodnění vlhké kapličky. Podezdívka plotu soukromého pozemku vede až ke stěně kapličky. Plot i podezdívka by se majitelům po rekonstrukci vrátila do původního stavu. Během rekonstrukce by byl zřízen provizorní plot. Majitelé přesto s rekonstrukcí nesouhlasí. Mají majitelé sousedního pozemku právo obci rekonstrukci neumožnit tím, že nesouhlasí s dočasným odstraněním plotu?

Právo nesouhlasit s danou rekonstrukcí samozřejmě vlastník má, nicméně je třeba si položit otázku, zda lze tímto rekonstrukci znemožnit, či nikoliv, resp. zda ji lze uskutečnit i přes tento nesouhlas. Jednou věcí je umožnění rekonstrukce z pozemku jiného vlastníka, druhou pak i demontáž a následná montáž jeho plotu. Ideální je samozřejmě dosažení dohody, kde záleží na domluvě obou stran, zda např. dojde k úhradě nějaké částky či např. rekonstrukce části plotu/podezdívky apod. Nedojde-li k dohodě, je namístě se obrátit na příslušný stavební úřad, aby uložil vlastníkům, aby umožnili provedení prací ze svých pozemků ve smyslu stavebního zákona. Druhou možností je pak obrátit se na civilní soud, to však považujeme až za krajní variantu.

Občan v zimě upadl na obecním chodníku a poškodil si mobilní telefon. Škodná událost byla nahlášena, na základě doložených dokladů vlastníka komunikace nebyla občanovi poskytnuta náhrada. Poškozený s tímto závěrem nesouhlasí. Jak postupovat v této události dále?

Dotaz se primárně vztahuje na poměr mezi poškozeným a pojišťovnou, má-li tedy poškozený v úmyslu se proti postupu pojišťovny bránit, je to jeho možností, obec však v tomto směru nemusí vyvíjet žádnou aktivitu. Pokud by občan požadoval náhradu škody přímo po obci, je třeba zkoumat několik podmínek takového nároku. Obecně platí, že je-li obec vlastníkem místní komunikace (vč. chodníku), je povinna nahradit škody, jejichž příčinou byla závada ve schůdnosti chodníku, místní komunikace nebo průjezdního úseku silnice, pokud neprokáže, že nebylo v mezích jejích možností tuto závadu odstranit, u závady způsobené povětrnostními situacemi a jejich důsledky takovou závadu zmírnit, ani na ni předepsaným způsobem upozornit.

Ovšem i v případech, kdy by škoda nebyla zapříčiněna závadou na schůdnosti chodníku či místní komunikace, za niž by jinak obec jako vlastník nesla odpovědnost, nelze vyloučit povinnost obce k náhradě újmy za porušení jiné právní povinnosti, jakým je např. neodstranění stavu zhoršené či přerušené schůdnosti chodníku či při porušení povinnosti generální prevence, tedy povinnosti počínat si při svém konání tak, aby nedošlo k nedůvodné újmě na svobodě, životě, zdraví nebo na vlastnictví jiného.

Při posuzování toho, zda a v jakém rozsahu by byla obec povinna hradit újmu, by bylo nezbytné posoudit i další okolnosti (např. chování chodce apod.) – zda např. škoda na telefonu nebyla způsobena tím, že během chůze věnoval pozornost právě tomuto telefonu a nikoliv stavu chodníku.

Občan žádá na základě žádosti o informace dle zákona č. 106/1999 Sb. o zaslání audiozáznamu jednání zastupitelstva pořízeného za účelem vyhotovení a ověření správnosti zápisu jednání zastupitelstva. Je nutno, pokud se jedná o občana města, audiozáznam anonymizovat? V literatuře jsme našli oba názory – pokud se jedná o občana města, je povinnost audiozáznam anonymizovat, ale i názor, že žadatelům – občanům města – není nutno audiozáznam jednání zastupitelstva města anonymizovat.

Občan obce má dle zákona o obcích právo nahlížet do vyjmenovaných dokumentů obce a je z tohoto titulu v privilegovaném postavení vůči jiným žadatelům. Tímto dokumentem je mj. i zápis ze zasedání zastupitelstva. Privilegované postavení takového občana se projevuje právě v tom, že by mu zápis ze zasedání měl být poskytnut bez anonymizace údajů. Striktně vzato lze uvést, že audiozáznam ze zasedání zastupitelstva mezi vyjmenovanými dokumenty zmíněn není a občan by tak vůči němu měl mít stejná práva jako jakákoliv jiná osoba v režimu zákona o svobodném přístupu k informacím (tj. nárok na poskytnutí s anonymizací). Na druhou stranu audiozáznam ze zasedání je v podstatě jinou formou zápisu (oba dokumenty zachycují totéž, zápis zpravidla v redukované formě), proto se spíše kloníme k závěru, že je namístě tento záznam občanu poskytnout v plné verzi bez anonymizace (snad jen s výjimkou výjimečných/neobvyklých pasáží, které se zasedáním zastupitelstva nesouvisí – např. zachycení zdravotní indispozice účastníků apod.).

Město spolupracuje při provozování očkovacího centra. Je uzavřena smlouva mezi městem a společností, která provozuje nemocnici o výpůjčce prostor ve sportovní hale (příspěvková organizace města). Od zahájení provozu zaměstnanci města a zaměstnanci příspěvkových organizací města vypomáhají s administrativou – v pracovní době, ale také ve svém volném čase o víkendech, a to bezplatně. Jaké je nejvhodnější smluvní upravení? Uvažujeme o uzavření smlouvy o výpomoci podle občanského zákoníku mezi městem a provozovatelem nemocnice a následně uzavření individuálních dohod o dočasném přidělení podle § 43a zákoníku práce mezi městem a zaměstnanci.

Možností je celá řada, klíčové je však z našeho pohledu to, že práce byly vykonávány v pracovní době a mimo pracovní dobu. Váš návrh se nám proto jeví jako dobrý, kdy samozřejmě záleží na ochotě zaměstnanců tyto dohody uzavírat. Zároveň doplňujeme, že zaměstnanci za práci platí nadále tentýž zaměstnavatel, který však má nárok požadovat po zaměstnavateli, jemuž byli zaměstnanci přiděleni, aby hradil náklady právě na ohodnocení zaměstnanců. Jaká bude uzavřena smlouva mezi zaměstnavateli, je v zásadě na jejich dohodě, nicméně neměla by samozřejmě odporovat ustanovením zákoníku práce.

Další možností by mohlo být uzavření dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr mezi společností a zaměstnanci, kdy však narážíme na problém, že pro tohoto zaměstnavatele vykonávali některé práce i v rámci své běžné pracovní doby.

odpovědi zpracovala KVB advokátní kancelář

Legislativa pod lupou aneb Co se teď řeší

Dovolíme si navázat na předchozí vydání našeho zpravodaje a opět vám, našim čtenářkám a čtenářům, podat pár rychlých zpráv z oblasti dění v legislativě. Přiznejme si, že v tom aby se mnohdy čert vyznal. Tedy, vzhůru do toho a nebudeme vás mučít podrobnostmi, vezmeme to jen tak „po povrchu“.

Stavební zákon

Rekodifikace stavebního práva nás stále neopouští. V době, kdy píšeme tyto řádky, je již 3. čtení v Poslanecké sněmovně zahájeno a současně přerušeno. Tak uvidíme, jaká bude situace za měsíc.

Zákon o odpovědnosti za přestupky

Stěžejní otázkou v této oblasti je pro Svaz urychlené přijetí právní úpravy, jež by pozměnila kvalifikační kritéria pro oprávněnou úřední osobu k projednávání přestupků (tedy tzv. přestupkáře). Svaz si je velice dobře vědom, jak je složité mít ve veřejné správě vysoce odborné profesionály a oblast přestupkové agendy je tímto maximálně stížena. Sněmovní tisk je projednáván již od roku 2019. A proto apelujeme na jeho co nejrychlejší projednání, pokud možno, před podzimními volbami.

Veřejně prospěšné společnosti bytové a výstavba dostupného bydlení

Jak jsme vás již minule informovali, jedná se o návrh právní úpravy zcela nové, doposud nezpracované. Nicméně, je nezbytné, aby taková právní úprava byla propracována do podrobností, aby byla opravdu přínosná. Toto propracování a zejména vypořádání řady námitek Svazu k jeho dosavadnímu znění v současné době stále probíhá a Svaz se aktivně účastní jednání na toto téma. Základními body je vyjasnění financování sociální práce, postavení orgánů dostupnosti bydlení a nastavení dostupného a sociálního bydlení vůbec.

Zákon o sociálních službách

Úmysl novelizovat zákon o sociálních službách se objevil již v roce 2019, kdy s návrhem přišlo Ministerstvo práce a sociálních věcí. Svaz tehdy předložil k návrhu řadu připomínek, o kterých jsme členskou základnu Svazu informovali v předchozích číslech. Nyní přišla skupina poslanců s vlastním návrhem na změnu zákona o sociálních službách, jehož projednávání v Poslanecké sněmovně je v plném proudu. Více v samostatném článku „Jak se změní zákon o sociálních službách?“

Zákon o dětských skupinách/jeslích

Stávající dětské skupiny mají podle návrhu MPSV od srpna 2024 nahradit jes-

le. V současné době je v provozu přes tisíc dětských skupin s asi 15 000 místy. Provoz těchto zařízení se hradí zejména z prostředků EU, jejich čerpání nyní končí a provoz zařízení pro péči o předškolní děti by měl přejít na financování z národních zdrojů. Nárokový příspěvek i maximální částku, kterou by za jesle hradili rodiče, by měla pro každý rok stanovit vláda ve zvláštním nařízení. Jesle by se měly řídit i přísnějšími pravidly. Stanovit by se měly standardy kvality, jejichž dodržování by se mělo bodovat. Hodnotit se má například i plán výchovy a personální zajištění provozu jeslí. Jesle by byly určeny pro děti od půl roku do tří let, resp. vždy do konce nadcházejícího srpna. Stále jsou ale ve hře pozměňovací návrhy, které by prodloužily možnost péče o dítě v jeslích až do zahájení školní docházky.

Zákon o provozu na pozemních komunikacích

Novela silničního zákona vyvolala ohlasy zejména u cyklistů, a to kvůli povinnému 1,5metrovému rozestupu (resp. 1 m v zóně 30 km/h). Novela ale naopak umožní snazší odtah jízdních kol a koloběžek z chodníků, což ocení zejména obce, kde se prosadilo sdílení těchto dopravních prostředků. Zákon také jasně zakáže požívání alkoholu na tzv. pivních kolech, a to i těm, kteří se nepodílejí na řízení. Řidiči, kteří neoprávněně zaparkují na místech pro invalidy, mohou také nově čekat až dvoubodový postih. Ve Sněmovně ale bohužel neprošly pozměňovací návrhy týkající se tranzitní dopravy v obcích. Nic ale není ztraceno, návrh novely ještě čeká projednání v Senátu.

Myslivecký zákon

Široce diskutovaným tématem je novela mysliveckého zákona z dílny Ministerstva zemědělství. Novela reaguje na problematiku škod páchaných zvěří a stala se předmětem obsáhlých debat v jednotlivých sněmovních výborech. V současnosti je novela projednávána Poslaneckou sněmovnou v rámci 2. čtení. Svaz prostřednictvím vyjádření předsedy Františka Lukla návrh z dílny Ministerstva zemědělství podpořil. Vyjádření Svazu viz příspěvek „Nechme velikost honiteb i právo lovu tak, jak jsou“ (INS č. 5, str. 4,5).

Zahrádkářský zákon

O zahrádkářském zákonu jsme vás již informovali, a to i co do jeho obsahu. Dne 25. května 2021 byl návrh zákona ve znění vráceném Senátem projednáván na schůzi Poslanecké sněmovny a dalo by se říci, že byl i poměrně žhavě diskutován. Prvně bylo hlasováno o návrhu zákona ve znění postoupeném ze Senátu, který byl některými označen jako „návrh vykostěný“, nicméně byl pro obce a města mnohem příznivější. Tento návrh nebyl podpořen většinou poslanců, a proto bylo hlasováno o návrhu zákona tak, jak byl postoupen do Senátu. Pro bylo 140 poslanců, proti 23 a návrh tak byl přijat. Nyní již bude postoupen prezidentu republiky k podpisu. Naš právní řád se tak obohatil o další zákon a čas ukáže, zda je to cesta správným směrem, či nikoliv.

Vzhledem k tomu, že se současné složení Poslanecké sněmovny, jak se říká ve sportovní hantýrce, řítí do cílové rovinky, lze vnímat veliké snažení zvládnout toho ještě co nejvíce. Snad to bude k dobru věci, ale to bude možné posoudit až s odstupem času. Bedlivě vše sledujeme a uvidíme, kam nás cílová rovinka dovede.

*Za Legislativní a právní sekci
Alena Klimtová ve spolupráci
s Ivonou Mottlovou, Claudii Varhol,
Martinem Pikousem a Tomášem Sobotou
(zpracováno ke dni 26. 5. 2021)*

Připomínkujeme

V květnu 2021 jsme připomínkovali především:

Programový dokument Operačního programu Jan Amos Komenský (2021–2027)

Předkládá Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, na Svazu připomínkuje Gabriela Hůlková

Svaz navrhl do dokumentu zahrnout podporu spolupráce s rodiči a posílení kapacit škol v této oblasti. Podporuje vznik opatření vedoucích ke snižování administrativní zátěže škol a školských zařízení. Svaz upozornil, že tvorba, vydání a aktualizace dokumentace, zejména metodického charakteru (např. pravidel, postupů, pokynů či doporučení) musí být přehledná, v jednom dokumentu. Požadoval zvýšit finanční normativy na financování SVČ a DDM.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon)

Předkládá Ministerstvo životního prostředí, na Svazu připomínkuje Ivona Mottlová

Svaz požadoval jednoznačně definovat/popsat/upřesnit parametry, které zakládají hodnocení havárie jako havárie mimořádného rozsahu. Požadoval, aby řešení havárií mimořádného rozsahu (řízení i šetření) bylo v gesci specializovaného dozorového a sankčního orgánu, a to České inspekce životního prostředí.

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 13/2014 Sb., o postupu při provádění pozemkových úprav a náležitostech návrhu pozemkových úprav

Předkládá Ministerstvo zemědělství, na Svazu připomínkuje Ivona Mottlová

Svaz v rámci připomínkového řízení uplatnil řadu doporučujících připomínek, které odrážejí praktické zkušenosti s pozemkovými úpravami.

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 107/2005 Sb., o školním stravování

Předkládá Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, na Svazu připomínkuje Martin Pikous

Svaz navrhl vypustit novelizační bod č. 7 a ponechat stávající znění § 3 odst. 6 vyhlášky, resp. současný stav, kdy je provozovateli stravovací služby umožněno volit při poskytování doplňkové činnosti mezi výživovými požadavky podle spotřebního koše či dle tzv. pamlskové vyhlášky č. 282/2016 Sb.

Návrh Programového dokumentu Integrovaného regionálního operačního programu pro období 2021–2027

Předkládá Ministerstvo pro místní rozvoj, na Svazu připomínkuje Gabriela Hůlková

Svaz uplatnil k návrhu řadu připomínek. Některé mířily na upřesnění pojmů, jiné na doplnění aktivit či rozšíření typů žadatelů či okruhu příjemců. Svaz rovněž vyjádřil znepokojení nad vyřazením samostatných vyšších odborných škol z podpory v SC 4.1. a zároveň nezařazením infrastrukturní podpory samostatných VOŠ do jiného operačního programu např. OP JAK.

Návrh zákona o zvláštních způsobech hlasování ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v roce 2021 a o změně některých zákonů

Předkládá Ministerstvo vnitra, na Svazu připomínkuje Martin Pikous

Svaz navrhl úpravu formulace u prokazování pozitivního výsledku testu. Požadoval, aby byla stanovena povinnost zajistit ochranné a hygienické prostředky Ministerstvu vnitra, nikoliv krajským úřadům. Rovněž předložil požadavek na prokázání totožnosti platným cestovním, diplomatickým nebo služebním pasem České republiky anebo cestovním průkazem.

Návrh Programového dokumentu Operačního programu Životní prostředí 2021–2027

Předkládá Ministerstvo životního prostředí, na Svazu připomínkuje Pavlína Toporská

Svaz požadoval u všech specifických cílů doplnit způsobilé žadatele o dotační podporu (ne pouze hlavní cílové skupiny). Požadoval upřesnění některých pojmů. Doporučil, aby kromě podpory výstavby nových energetických zařízení využívajících OZ byla podporována i opatření vedoucí k údržbě a modernizaci stávajících zařízení a systémů. Svaz uplatnil připomínku, aby možnost budování zázemí pro EVVO byla i pro mateřské a základní školy obdobně, jako se počítá s budováním zázemí škol pro inkluzi/rozvoj komunitního života. Tzn. rozšíření příjemců dotací o mateřské a základní školy. Navrhl více specifikovat, jaký typ zařízení pro energetické využití odpadů bude z OP ŽP podpořitelný (dle Technické zprávy EU Taxonomy z června 2020).

Dále jsme se zabývali následujícími právními normami:

U těchto návrhů právních předpisů nebyl zjištěn negativní dopad do činnosti měst a obcí.

- Návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 589/2006 Sb., kterým se stanoví odchylná úprava pracovní doby a doby odpočinku zaměstnanců v dopravě
- Návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 74/2017 Sb., o stanovení některých podmínek pro poskytování podpory na dodávky ovoce, ze-

leniny, mléka a výrobků z nich do škol a o změně některých souvisejících nařízení vlády

- Návrh vyhlášky o bezpečnostních úrovních pro využívání cloud computingu orgány veřejné moci
- Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 515/2020 Sb., o struktuře in-

formací zveřejňovaných o povinném subjektu a o osnově popisu úkonů vykonávaných v rámci agendy

- Návrh nařízení vlády o bližších podmínkách poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čistících a dezinfekčních prostředků

Co nového ve Sbírce zákonů – květen 2021

- Vyhláška č. 180/2021 Sb., o náležitostech formulářů k evidenci skutečných majitelů a o změně souvisejících vyhlášek

Vyhláška stanoví podrobnosti náležitostí, formu a datovou strukturu formuláře pro žádost o zřízení dálkového přístupu k údajům v evidenci skutečných majitelů, návrh na provedení zápisu do evidence skutečných majitelů, návrh na znepřístupnění údajů v evidenci skutečných majitelů, návrh na zajištění automatického průpisu.

Vyhláška nabyla účinnosti dne 1. 6. 2021.

- Zákon č. 189/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů

Předložený návrh přináší v reakci na nález Ústavního soudu nové řešení, jak by ve volbách do Poslanecké sněmovny měly být hlasy odevzdané voliči přepočítány na mandáty jednotlivých volebních stran. V novele je zachováno 14 volebních krajů, kterými jsou vyšší územní samosprávné celky. Počty mandátů pro jednotlivé strany se počítají z ce-

lorepublikových čísel volebního výsledku kandidujících subjektů a teprve poté se mandáty získané konkrétní stranou rozpočítávají do krajů. Volební formulí, tj. vzorcem pro přepočet hlasů na mandáty, je tzv. Hareova kvóta. Jedná se o mechanismus, kdy je vydělením celkového počtu platných hlasů pro subjekty postoupivší do skrutinia číslem 200 (počet volených poslanců) získáno volební číslo (jde říci, že jde o počet platných hlasů potřebných k získání jednoho mandátu). Kolikrát se toto volební číslo vejde do celorepublikového zisku hlasů konkrétní politické strany, hnutí nebo koalice, tolik získá mandátů. Pomocí volební kvóty však zpravidla nedojde k rozdělení všech mandátů, proto je třeba navázat početní operací, která nerozdělené mandáty přidělí. Navrhované řešení počítá s metodou největších zbytků. Následně dojde k rozdělení získaných mandátů ve volebních krajích, a to obdobnou metodou, tedy za pomoci Hareovy kvóty a rozdělení zbylých mandátů těm volebním krajům, kde daná politická strana, politické hnutí nebo koalice vykazuje nejvyšší zbytky dělení. Navrhovaná právní úprava zavádí diferencovanou uzavírací klauzuli pro koalice. Oproti 5 % uzavírací klauzuli pro samostatně kandidující

politické strany a hnutí se u koalic navyšuje na 7 % (dvojkoalice), 9 % (trojkoalice), 11 % (čtyři a více subjektů v koalici).

Zákon nabývá účinnosti 1. 7. 2021

● **Zákon č. 191/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů**

V roce 2015 byl přijat zákon č. 48/2016 Sb., který mimo jiné novelizoval provádění zkoušek z odborné způsobilosti řidičů, zejména řidičů motocyklů. Nový způsob provádění zkoušek svojí technikou a organizační náročností výrazně prodloužil provádění zkoušek a snížil tedy kapacitu zkušebních komisařů, což se projevilo mnohdy i překračováním zákonných lhůt pro přidělování termínů zkoušek.

Novela zákona napravuje uvedené nedostatky v zákoně, které v praxi vyplynuly pro provádění zkoušek z odborné způsobilosti pro získání a rozšíření řídičských oprávnění na motocykly.

Zákon nabývá účinnosti 1. 7. 2021

Výběr z judikatury Nejvyššího správního soudu

Územní samospráva: pravomoc zastupitelstva a rady obce; obecní dělba moci

Zastupitelstvo obce si nemůže vyhradit pravomoc s konečnou platností rozhodnout o vyhlášení konkursu na místo ředitele školského zařízení zřízeného obcí. Poslední slovo v této otázce musí mít rada obce [§ 84 odst. 4 ve spojení s § 102 odst. 2 písm. b) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích]. *(Podle rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 20. 10. 2020, čj. 31 A 274/2017-102)*

Odpady: povolení podle zákona o odpadech k zařízení k využívání, odstraňování, sběru nebo výkupu odpadů; zkušební provoz

Zařízení k využívání, odstraňování, sběru nebo výkupu odpadů nemůže ani během zkušebního provozu (§ 124 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu) fungovat bez povolení vydaného podle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech. *(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2020, čj. 8 As 103/2019-32)*

Stavební právo: vnitroblok; odstupová vzdálenost stavby od hranice pozemku; terénní úpravy

I. Stanovuje-li územně plánovací dokumentace zvláštní podmínky využití území pro vnitrobloky, aniž tento pojem vymezí, je nutno za vnitroblok v souladu s odbornou doktrínou i praxí považovat prostor vymezený vnitřní hranou blokové zástavby.

II. Na splnění podmínky odstupových vzdáleností umístované stavby od hranice pozemku (§ 25 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území) nemá vliv, je-li v souvislosti s touto stavbou provedena nepodstatná úprava terénu dotčeného pozemku, byť zasahuje do prostoru minimální odstupové vzdálenosti.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2020, čj. 1 As 297/2019-49)

Řízení před soudem: žaloba k ochraně veřejného zájmu; vyčerpání řádných opravných prostředků

Žalobu k ochraně veřejného zájmu podle § 66 odst. 2 nebo 3 s. ř. s. může nejvyšší státní zástupce nebo veřejný ochránce práv podat i proti rozhodnutí správního orgánu, proti němuž nebyly využity řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem, i když je připouštěl zvláštní zákon.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2020, čj. 2 As 184/2019-29)

Přestupky: adhezní řízení; zánik odpovědnosti za přestupek

Uplynutí doby, které by jinak vedlo k zániku odpovědnosti za přestupek, o němž již bylo pravomocně rozhodnuto (tj. uplynutí promlčecí doby podle § 30 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich), brání dalšímu vedení řízení o náhradě škody za přestupek jakožto řízení adhezního. Adhezní řízení proto musí být zastaveno.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2020, čj. 5 As 27/2020-22)

Zdroj: Sbírka rozhodnutí Nejvyššího správního soudu

**Komise pro sociální věci a zdravotnictví,
10. května 2021 – on-line**

Komise se v květnu opět sešla v on-line prostředí, a to zejména aby projednala některé zásadní poslanecké návrhy ze sociální oblasti, které jsou aktuálně projednávány v Poslanecké sněmovně. Nejprve přišel na řadu návrh novely zákona o sociálních službách

a pozměňovací návrhy, které k němu byly předloženy. Některé z nich byly předloženy až v den jednání komise, proto bylo domluveno, že členové komise budou požádáni o zaslání jejich stanovisek per rollam. Komplexní pozměňovací návrh obsahuje zejména zúžení navýšení maximálních úhrad pouze za stravovací služby v pobytových zařízeních sociálních služeb a v pečovatelské službě. Tento návrh komise podpořila. Dále se řešil sněmovní tisk 952, tedy návrh zákona o dostupnosti bydlení. Členové byli informováni o předložených připomínkách ze strany Svazu a o vývoji v jejich vypracovávání. Dále na komisi zazněly aktuální informace o Národním plánu obnovy a finančních prostředcích z programu REACT-EU a IROP 2. V neposlední řadě se projednávala probíhající dotazníková šetření, které Svaz v současnosti realizuje.

**Pracovní skupina Venkov, zemědělství, lesnictví,
11. května 2021**

Pracovní skupina Venkov, zemědělství a lesnictví vznikla z popudu člena Předsednictva a starosty obce Božanov Karla Rejchrt. Ten byl také zvolen jejím předsedou. Za Svaz tuto tematicky rozsáhlou a komplexní PS koordinují ředitelka Sekce regionálního rozvoje a zahraničních vztahů Monika Štěpánová spolu s kolegou Janem Lehečkem. V současné době skupina čítá 17 členů, včetně stálých hostů. Další zájemci se mohou případně hlásit v sekci Regionálního rozvoje a zahraničních vztahů Svazu.

Předseda pracovní skupiny v úvodu jednání uvedl, že PS vznikla na základě řady podnětů z členské základny, což je velice důležité,

a přivítal také, že v PS jsou zastoupena i některá statutární města, jako např. Olomouc či Ostrava. Upozornil, že problémy venkova jsou různorodé, je nutno brát ohled na diverzitu území. Palčivé problémy je třeba zmapovat, definovat si cíle a věnovat se jejich řešení. Kromě toho právě probíhá příprava budoucí Společné zemědělské politiky na národní úrovni a je nutné, aby tento zásadní dokument, zohledňoval perspektivu a potřeby samospráv. Činnost PS naváže na dlouhodobé postoje a priority Svazu, jako jsou podpora udržitelného rozvoje venkovských oblastí, a bude se věnovat také dlouhodobým strategiím dotýkajícím se venkovských oblastí, zemědělství a lesnictví na úrovni národní i evropské. Na jednání PS byly pro následující období odhlasovány tyto priority:

- Priorita 1: Podpora udržitelného rozvoje venkovských oblastí
- Priorita 2: Prosazování zájmů samospráv v přípravě a nastavení Společné zemědělské politiky
- Priorita 3: Řešení dopadů zemědělské činnosti na krajinu a obecní infrastrukturu

Následná diskuze se věnovala jednotlivým prioritám v konkrétní podobě z pohledu zúčastněných zástupců měst a obcí a také dalším problémům, které v současné době obce trápí nebo vidí potřebu jejich řešení. Hovořilo se zde například o otázce komunitních kompostáren, o pozemkových úpravách, vodě/suchu/povodních,

kapacitě škol a školek, infrastrukturních poplatcích, o dani z nemovitostí zemědělských ploch, ochraně zemědělského půdního fondu a dalších tématech. Jako další důležité téma bylo zmíněno také nastavení spolupráce s investory a vliv územního plánu na rozpočet obce v dlouhodobém výhledu.

PS se shodla na postupu sběru návrhů témat, vyhodnocení těch relevantních a následném vypracování konkrétních kroků k jejich řešení, které budou představeny v akčním plánu PS. Na budoucích jednáních budou tato vybraná témata do detailu diskutována, a to i za přítomnosti zvaných hostů z daného oboru.

**Pracovní skupina pro udržitelný rozvoj,
19. května 2021**

Pracovní skupina diskutovala návrh témat a termínů pro jednotlivá jednání do konce tohoto roku. Mezi tématy jsou: vyhodnocování dostupných dat, jejich kvalita a využití; zapojení soukromého sektoru do udržitelného rozvoje města; horizontální a vertikální správa města a nastavení vnitřních procesů; udržitelná krajina a urbanistická struktura měst. Členové pracovní skupiny upozorňovali na problém s dostupností některých socioekonomických údajů a požadovali, aby Svaz zapůsobil tak, aby samosprávám byla urychleně poskytnuta především data ze sčítání lidu.

Požadavek směřoval i k poskytnutí dat od mobilních operátorů, která jsou rychleji dostupná, dynamicky reagují na změny a mělo by být možné získat je každý rok a nikoliv s několikaletým zpožděním, jako tomu bývá ze strany ČSÚ. Dále byli seznámeni s plánovacími akcemi: webinář věnovaný iniciativě Pakt starostů a primátorů; přednáška na téma udržitelnosti rozpočtu ve vztahu k územnímu plánování a veřejná konzultace ke strategickým dokumentům udržitelného rozvoje (koordinuje MŽP).

Zasedání Komise pro informatiku, 20. května 2021 – on-line

Stěžejním tématem dalšího jednání Komise pro informatiku byla otázka kyberbezpečnosti. S cílem projednat problém kyberbezpečnosti s těmi největšími odborníky byli pozváni zástupci Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost. Pozvání přijali a bylo diskutováno nejen dosavadní nastavení varování před hrozbami a útoky, ale současně i otázky vzdělávací ve vztahu

k zaměstnancům úřadu. Byl zmíněn i kurz Dávej kyber, jenž NÚKIB organizuje, a příprava dalších obdobných vzdělávacích a osvětových akcí. Poslední vývoj jednoznačně ukázal, že je nezbytné se této otázce věnovat na všech úrovních fungování úřadu. Prostor byl rovněž určen pro diskusi k digitalizaci stavebního řízení a k otázce digitálních technických map a jejich realizaci prostřednictvím spolupráce krajů s obcemi. Zmíněno bylo mj. i financování této činnosti. Závěrem byly vyjasněny připomínky k novelizovaným právním předpisům.

soutěž

Čtvrtý ročník soutěže Náš evropský projekt zná vítěze!

Interaktivní včelí muzeum, výstavba malé vodní nádrže s povodňovým parkem, oprava kulturního domu a revitalizace lesoparku. To jsou podle hlasování veřejnosti vítězné projekty čtvrtého ročníku soutěže Náš evropský projekt. Čtyři vítězné obce – Hulice, Vernířovice, Horní Lhota a Orlová – si mezi sebou rozdělí výhru 180 tisíc korun na uspořádání obecních slavností.

V soutěži, kterou pořádá Zastoupení Evropské komise v ČR, spolu soupeřily projekty spolufinancované z fondů EU. O vítězích rozhodovala široká veřejnost v internetovém hlasování, jehož se zúčastnilo přes osm a půl tisíce lidí. Do soutěže bylo přihlášeno 49 projektů obcí, měst a městských částí z celé České republiky.

Výsledky soutěže

Absolutním vítězem čtvrtého ročníku soutěže se stala obec **Hulice ve Středočeském kraji** s projektem „Včelí svět v Hulicích – návštěvnícké centrum“. Projekt citlivé rekonstrukce sto let staré bu-

dovy bývalé obecné školy na interaktivní muzeum byl dokončen v roce 2012 a stal se unikátním v České republice i ve středoevropském prostoru. Zdejší expozice představuje hravým a neotřelým způsobem život včel a upozorňuje na jejich nezastupitelnou roli v přírodě.

„Nápad vybudovat v Hulicích Včelí svět přišel v roce 2008. Dominantou obce je budova bývalé obecné školy z přelomu 19. a 20. století. Hledali jsme její účelné využití a možnost rekonstrukce a v široké škále názorů vyhrálo vybudování ojedinělé expozice. Účelem bylo vytvořit svět podle včely a co nejvíce přívětivou formou vtáhnout návštěvníky, především děti, do života včel. Architektonicky se prostor podařilo skvěle vyřešit. Při vši náročnosti stavby jsme měli štěstí na skvělou partu lidí od architektů až po zhotovitele interiéru, kteří přestavbu nebrali jen jako práci, ale výrazně otiskli do projektu i svoje srdce. A o to nám šlo. Těší nás, že bývalá obecní škola, současný Včelí svět, nadále slouží ke vzdělávání, získávání nových rozhledů a pokračuje v duchu tradice našich předků,“ uvedl Martin Kapek,

Hulice

starosta obce Hulice. Projekt včelí expozice vznikl i díky dotaci z fondů EU ve výši téměř 11 milionů korun.

Hulice

Druhé místo v soutěži získaly **Vernířovice z Olomouckého kraje** s projektem „Revitalizace Merty a Ztraceného potoka s povodňovým parkem“. I díky spolufinancování EU ve výši 4,75 milionu Kč došlo v obci k výstavbě malé vodní nádrže a revitalizaci nivy. Obec dále vybudovala nové boční koryto s regulovaným průtokem vody či nové tůně a na březích dala vysázet vhodné dřeviny.

Vernířovice

Na třetím místě se umístila obec **Horní Lhota ze Zlínského kraje** – veřejnost v soutěži zaujala díky revitalizaci zdejšího kulturního domu. Ten byl postaven v 60. letech, v minulosti byl prodán a následně se do vlastnictví obce dostal zpět, avšak ve zchátralém stavu. I za pomoci dotace 1,5 milionu Kč byl úspěšně zrekonstruován, zateplen a vybaven novým plynovým kotlem. Nyní je středobodem kulturního života obce, která v loňském roce oslavila 600 let od svého založení.

Speciální cena

Speciální cena za nejvíce hlasů v soutěži pak putuje do **Orlové v Moravskoslezském kraji**. Ta uspěla s projektem na revitalizaci místního lesoparku. Jejím výsledkem je například úprava koryt vodních toků, obnova studánky, oprava mostu, vybudování venkovního hřiště či

rekonstrukce veřejného osvětlení a lesních cest. Obyvatelé Orlové tak i díky dotaci v objemu 2 milionů Kč získali další možnost pro aktivní využití volného času.

EU fondy pomáhají

„O přínosu fondů EU se moc nemluví a ani občané často nevědí, jak evropské peníze jejich obci konkrétně pomáhají. Přitom – jak ukazuje naše soutěž – existuje celá řada projektů, na které mohou být obce právem hrdé. Jsme rádi, že je soutěž populární. Organizujeme ji již čtvrtým rokem a každý rok se hlásí se svými projekty další a další obce. Letos se rovnoměrněji zapojily obce z celého území České republiky, nicméně přesto stále zůstávají Morava a Slezsko v soutěži o něco aktivnější,“ vysvětlila za organizátory soutěže Pavlína Žáková ze Zastoupení Evropské komise v ČR.

Partnery letošního ročníku byly Svaz měst a obcí, Ministerstvo pro místní rozvoj

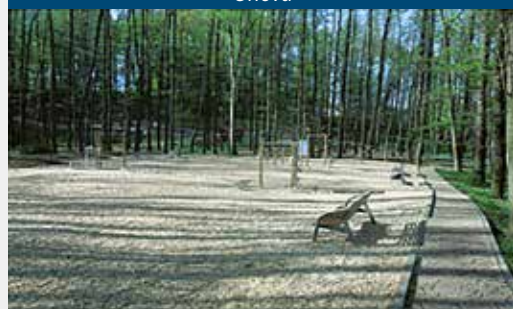
Horní Lhota

a evropská informační síť Europe Direct. Česká republika má v současném programovém období k dispozici téměř 24 miliard euro. Web www.kdefondyEUpomahaji.cz nabízí možnost najít, jak evropské fondy pomohly přímo ve vašem kraji.

Orlová

PRÁVNÍ KONFERENCE SVAZU MĚST A OBCÍ ČR

Kongres hotel Jezerka Seč – Ústupky 278, 538 07 (Pardubický kraj)

1.–3. září 2021

více informací a registrace na:
www.poradnaproobce.cz/konference

Přijměte pozvání na tradiční Právní konferenci Svazu měst a obcí ČR. Cílem Právní konference je poskytnout prostor pro sdílení informací o aktuálních tématech mezi vrcholnými představiteli, odborníky v oblasti veřejné správy a práva a zástupci z řad volených představitelů měst a obcí.

AKTUÁLNÍ TÉMATA:

Nová odpadová legislativa

Co přinese rekodifikace stavebního práva obcím

Vztah školy a obce v právu

Nová legislativa ve vztahu k obcím

Veřejné zakázky z pohledu obcí

Architektonické soutěže na území obcí

ZAJÍMAVÍ HOSTÉ:

Petr Mlsna
(předseda ÚOHS)

Martin Richter
(advokát)

Filip Rigel
(advokát)

Roman Pečenka
(místostarosta, advokát)

Dále vystoupí zástupci Ministerstva vnitra, Ministerstva školství, Ministerstva životního prostředí a další zajímaví hosté.

ÚČASTNICKÉ POPLATKY:

Členové SMO ČR **5 990 Kč** (každá další osoba 5 490 Kč), nečlenové SMO ČR **7 990 Kč**
Při objednávce do 7. 7. 2021 cena pro členy SMO ČR jen **4 990 Kč** (každá další osoba 4 490 Kč)
(ceny jsou uvedeny bez DPH)

Krásné prostředí...

